

Ha Ummula'n Suyat Paul Kan Cha Mamati'd Corinth

¹ Susulud, sakon si Paul un chilutukan Apudyus ta man-apostoles Jesu Kristu. Ya biyunku si Sostenes un osa'n sulud taku'n mamati. ² Maluyat kami kan chikayu un pin-a manchetchetong un malaychayaw kan Apudyus utlat Corinth. Pililiyan Apudyus chikayu un tagula mipagapu si pammatiyu kan Jesu Kristu, ya losan un tagu si kaili-ili un manchaychayaw kan Jesu Kristu un Apu taku losan.

³ Sapay otyan ta kacheguwan chikayu kan Ama taku'n Apudyus ya Apu Jesu Kristu, ya palinawaoncha somsomokyu.

*Ha Lanyamalan Paul Mipagapu Si Mamatiyan
Kan Kristu
(Rom. 1:8-15; Eph. 1:15-23; Php. 1:3-11; Col.
1:3-14)*

⁴ Manyamayamalak kan Apudyus gapu si kachegula kan chikayu mipagapu si lamatiyanyu kan Jesu Kristu. ⁵ Ti si litimpuyugenyu kan siya, achu lapotog un imbinchisyunla kan chikayu pati man-ugud ya kilalaingyu. ⁶ Ot kummoschey pammatiyu kan Kristu un intudtuchumi kan chikayu. ⁷ Ked ilaminyu ilawat cha losan un binchisyun Kristu ked lappun mangkuyanganyu si laispirituan un kabyeeyan si manguuwayanyu si mangulilan Apu Jesu Kristu. ⁸ Ked si Apudyus,

pakoskoscheyola pammatiyu inggala si alungus chi eygew taplu lappun mapabyasuyanyu si mangulilan Apu Jesu Kristu. ⁹ Mantegochen si Apudyus un lanchutuk kan chikayu un makatimpuyug kan Alakla'n Jesu Kristu un Apu taku.

*Ha Lansisilaan Cha Mamati
(1Co. 3:3-9)*

¹⁰ Susulud, mipagapu si kalobbongan chi ngachen Jesu Kristu un Apu taku, chawatok kan chikayu ta mantitimpuyug kayu losan, taplu achi kayu mansilasila, taplu man-os-ossaan otyan cha somsomokyu ya panggopyu. ¹¹ Hachi ibilinku kan chikayu, susulud, ti imbyegan cha uchum un tagun Chloe un man-asiillosit kayu. ¹² Ti ha chingngeyk, mansabsabyali takcheyanyu, un kalan kalu cha uchum, si Paul suyutoncha, ked cha uchum, Apollos kalu bo suyutoncha, ked cha uchum bo, Peter kalu, ya cha uchum, si Kristu.

¹³ Ha lasilasila kamman si Kristu kan chikayu? Ha Paul kamman chi lilansa si krus gapu kan chikayu? Willu labunyagen kayu kamman gapu si ngachen Paul un chakampun un si Kristu? ¹⁴ Manyamalak ti lappun bilunyagek kan chikayu, malaksig kan cha Crispus kan Gaius, ¹⁵ ked lappun singkalan kan chikayu un bilunyagek chikayu si ngachenku. ¹⁶ O, bilunyagek oyya cha Stephanas un simbyeeyyan, ngim lappun uchum si masmasmokku un bilunyagek. ¹⁷ Ti chakampun un imbuulak kan Jesu Kristu un mambunyeg, ngim imbuulak kan siya un mangibyegbyega si bibiyu'n chameg mipanggop kan siya. Ked chakampun un useyok chi kilalaing chi

tagu un mangibyegbyega, ta siyat maawisan cha tagu latoyan Kristu si krus un siya mapakawalan cha byasuy taku.

*Si Jesu Kristu Main-an Chi Pallakabyalin
Apudyus Ya Kilalaingla
(1Co. 2:6-16; Jas. 3:13-18)*

¹⁸ Ha bibiyu'n chameg mipanggop si latoyan Jesu Kristu si krus, lappun simbila kan cha tagu'n mibyellu. Ngim kan chitaku'n matagu gapu si lamatiyan taku, siya main-an chi pallakabyelin Apudyus un malagu kan chitaku. ¹⁹ Ked hachi bo kalan chi liigili'n ugud Apudyus si awi un kalala, "Yam-alok chi kilalaing cha mangkalaing si alla'n pita,

ya ipailak un lappun simbin chi kilalaingcha."*

²⁰ Ked lappun ituyung chi kilalaing cha mangkalaing ya lan-acheys, ya ulay bo cha kasasallubyak si alla'n pita. Ti impakpakaammun Apudyus un achipunla potgon cha kilalaing utla pita ti lappun simbila kan siya. ²¹ Ti ha kilalaing Apudyus, achipunla palubusan cha tagu un mangwacha si mataguwancha gapu si kilalaingcha. Ti ha piola, matagu cha mamati si ugudla un ibyegbyegami, un lappun simbila si somsomok cha achipun mamati. ²² Lappun bo simbila si somsomok cha Judio ti pioncha un awed mipaila'n lakaskaschaaw si maluttuwaancha. Ya ulay bo cha Gentil, siya bò singsingtoncha kilalaing chi tagu. ²³ Ngim siyat ibyegbyegami latoyan Kristu si krus. Ked cha

* ^{1:19} 1:19 Isaiah 29:14

Judio, sasangngaoncha'n chongyon, ked cha Gentil, lappun simbila kan chicha. ²⁴ Ngim kan cha losan un chilutukan Apudyus un mantagula, Judio man willu Gentil, maawatancha losan un si Kristu un ibyegbyegami, siya mangitullongan si pallakabyelin Apudyus ya kilalaingla. ²⁵ Ti ha planun Apudyus ked mataguwan taku, ked lalallaing lu ha kilalaing cha tagu ulay kalan cha uchum un lappun simbila. Ked ha langkapsutan Apudyus un ha latoyan Jesu Kristu, un kalancha'n lappun simbila, siya bo langabyak Apudyus kan cha losan un lalaing.

²⁶ Susulud, achipun taku otyan maliwatan chi kilasasaed taku si lanchutukan Apudyus kan chitaku, ti manmalu kan chitaku lalaing, langatu saedla willu alak chi byaklang. ²⁷ Ti pililiyan Apudyus cha kala'n cha tagu'n lappun simbila. Ti ha panggopla, ibibiinla cha tagu'n masmasom si kilabyelincha ya kilalaingcha lu umali'n eygew. ²⁸ Ya pililiyala bo cha tagu'n labyabya ya maam-amsiw utla lubung, ta mangipain-ala un lappun simbin cha losan un potpotgon cha tagu. ²⁹ Taplu lappun tagu si mamaspaswey si sangwalan Apudyus. ³⁰ Ti si Apudyus chi langwa si lipatiyan taku kan Jesus Kristu, ked lambyalilola si Kristu siya leypuwan chi kilalaing taku. Mipagapu kan siya, maibilang taku un lalintog ya pummeykas taku ya ibilang Apudyus chitaku un lappun byasuyla kan siya. ³¹ Tuttuwa hachi'n liigili un ugud Apudyus un kalala, "Losan un mamaspaswey, siya otyan

ipasweyla chi killingwan Apu Jesus.”[†]

2

Ha Mibyegbyega Mipanggop Si Latoyan Kristu

¹ Susuludku, si ummaliyak utlat langibyegbyeg-an si ugud Apudyus, ammak impakaawat kan chikayu ked lappun iluseyk si lachayom un ugud ya kilalaing un isun chi kilalaing cha uchum. ² Ti simsimmokku un iwalin cha losan un awed kan sakon, ta siyat itudtuchuk abus chi mipanggop kan Jesu Kristu, sinchumadlu latoyala si krus. ³ Ked si illinggewak kan chikayu, gapu ta lakapsutak, lamaypayogpogak si ogyatku. ⁴ Ked lappun iluseyk si lachayom un ugud si lantudtuchuwak ya langibyegbyeg-ak si ugud un isun chi kilalaing cha tagu si alla'n pita, ti ha Ispiritun Apudyus chi langichayan kan sakon gapu si pallakabyelinla. ⁵ Ked ha pammatiyu, mipagapu si kilabyelin Apudyus, chakampun un mipagapu si kilalaing cha tagu.

Ha Kilalaing Apudyus

(Rom. 11:33-36; 1Co. 1:18-31; Jas. 3:13-18)

⁶ Ngim achipunku kalan un lappun lachayom si mitudtuchu kan cha mamati, ti lu tadtchuwanmi cha lootong chi pammaticha, lachayom chi mantutudtuchumi. Ngim chakampun un kilalaing cha tagu si alla'n pita willu kilalaing cha langangatu'n papangat, un mangkiged. ⁷ Ti ha kilalaing Apudyus un ibyegbyegami, ked simsimmokla si chaampun

[†] 1:31 1:31 Jeremiah 9:24

chi lubung makwaan ta siya michayawan taku si umali'n eygew. Ngim achipunla impakaammu si tagu inggala si sala. ⁸ Ngim cha losan un langangatu'n turay si alla'n pita, lappun pulus lakaawat si hachi'n kilalaing Apudyus. Ti lu laawatancha, achipuncha impailansa kangatuwan un Apu taku. ⁹ Ngim hachi latungpayan chi liigili un ugud Apudyus un kalala,

“Hachi achipun cha tagu intuntullong ya
achipuncha chingchingngey,
ya achipuncha laslasmok ked siya insasag-
galan Apudyus un
para kan cha mangay-ayat kan siya.”*

¹⁰ Ked cha achipun lipakaammu si awi, im-patigammun Apudyus kan chitaku mipagapu si Ispiritula, ti ammula losan, ulay cha lachayom un mipanggop kan Apudyus. ¹¹ Ti lappun tagu si mangagammu si somsomok chi osa'n tagu, ti abus siya sin-ammu ti siya sinsomsomok. Ked isula bo kan Apudyus un lappun mangagammu si somsomokla lalaksig si Ispiritula. ¹² Ked chitaku'n mamati, chakampun un ispiritun chi lubung chi ilawat taku, ngim Ispiritu un lam-peypu kan Apudyus, ta maawatan taku cha losan un illidchon Apudyus kan chitaku. ¹³ Ked cha losan un itudtuchumi, chakampun un lam-peypu si kilalaingmi, ngim lampeypu si Ispiritun Apudyus. Ked ipakaawatmi cha laispiritan un katuttuwaan kan cha tagula un inggewan chi

* **2:9** 2:9 Isaiah 64:4

Ispiritula.[†] **14** Ngim ha tagu'n lappun chi Ispiritun Apudyus kan siya, achipunla maawat cha kabyeeyan un mampeypu si Ispiritun Apudyus ti lappun simbila kan siya. Ti ha makaawat, abus cha tagu'n awechen chi Ispiritun Apudyus ti siya mangipakaawat. **15** Ked ha tagu'n awechen chi Ispiritula, siya makailasin si kilabiyu ya kilalawwing cha losan. Ngim ha tagu'n lappun chi Ispiritun Apudyus kan siya, ked achipunla maawatan chi somsomok chi mamati.

16 Ti liigili si ugud Apudyus un kalala,
“Silu sin-ammu si somsomok Apudyus?
Silu makatudtuchu kan siya?”[‡]

Ngim kan chitaku, alla somsomok Jesu Kristu ti awed chi Ispiritula kan chitaku.

3

Ha Mansimbi Kan Apudyus (1Co. 1:10-17; Eph. 2:20-22; Heb. 5:11-14)

1 Ngim susulud, achipun makwa un mantudtuchuwak kan chikayu un isun chi mantutudtuchuk kan cha lootong chi pammatila un ichaychayan chi Ispiritun Apudyus. Mantudtuchuwak kan chikayu un isun chi lailubungan un tagu ya isun cha alak un malluglugi un mamati kan Jesu Kristu. **2** Ked hachi gapun chi achipunku langitudtuchawan si lachayom kan

[†] **2:13** 2:13 Ha piola'n uguchon si Greek, ked si tudtuchu taku, achipunmi useyon chi ugud mibyesey si kilalaing chi tagu ngim ha ugud un itudtuchun chi ispiritu kan chikami. Ipakaawatmi mipanggop kan Apudyus kan cha tagu un inggewan chi Ispiritun Apudyus. [‡] **2:16** 2:16 Isaiah 40:13. Itullongyu Roman 11:34

chikayu, ti ha illinggewak utlat isuyu alak un sissiyan sumusususu, un achipun makagòey si mangkot-onc un makan. Ked sissiya kayu si sala un isun cha alak un achipun makaawat si uchum. ³ Ti sissiyan lailubungan kayu. Ti man-asiapos kayu ya man-asisubog kayu, ked gapu si kamatchi'n kilasasaedyu siya mampaloklok un isuyu cha achipun mamati. ⁴ Isun cha uchum un sakon kalu suyutoncha, ked cha uchum si Apolos kalu bo suyutoncha. Hachi mangilasilan un siyat tuyachonyu cha ugalin cha achipun mamati.

⁵ Ti silu si Apollos? Kan silu si Paul un pin-ayu mansusubogen? Bubùulon chikami kan Apudyus un mansimsimbi kan siya si matiyanyu, ked kacha osa kan chikami koola ipakwan Apudyus kan siya. ⁶ Ha miyaligela, sakon chi langimuya si bukey, si Apollos chi lansibug, ngim si Apudyus chi lamachakey. ⁷ Ked ha langimuya ya pin-a malibog, chakampun un lapotpotogcha lu si Apudyus un mamachakey. ⁸ Lappun lansabyaliyan chi langimuya ya lalibsi-bug, ti man-isucha kan Apudyus, ked si umali'n eygew, gunggulaan Apudyus chi kacha osa sigun si killingwala. ⁹ Ti chikami kan Apollos, mankad-kadwa kami un mansimsimbi kan Apudyus. Ked chikayu isun cha pappayaw Apudyus un ipakawachila ya isuyu byeyoy Apudyus un impapaudla kan chikami.

¹⁰ Gapu si kachegun Apudyus un illidchola kan sakon, isun chi lalaingak un lamaud si byeyoy un laleman chi langisaacheck, ked cha uchum un tagu, chicha isun chi mangituyuy

mampaud si hachi'n illugik. Ngim kacha osa masapuy'n ammala leman chi in-ilola'n mampaud. ¹¹ Ti achipun makwa un sukatan chi ulay silu'n tagu chi misaachen, siya abus si Jesu Kristu. ¹² Ked cha mangituyuy mampaud, mans-absabyali in-iloncha. Ti cha uchum useyoncha byalituk, gambyang ya cha mangkangila un byetu si mampauchencha si byeyoy taplu bibiyu ya mangkoschey. Ngim cha uchum, useyoncha kayu, guyun ya chagammi. ¹³ Ti ha mangulilan Kristu siya eygew un manguisala kan cha losan, hachi mangitullongan si kilaustu'n chi killingwan chi kacha osa, ti ha mangipainala, isun chi soggola cha losan ta siya mangitullong si mallalayun ya mangkiged. ¹⁴ Ked lu achipun masgob chi lapaud un ustу lisaachela, gunggulaan Apudyus chi lampaud. ¹⁵ Ngim ha tagu'n masgob chi killingwala, achipun Apudyus gunggulaan siya. Matagu bò amin, ngim isun chi lailisi si apuy.

¹⁶ Ha achipunyu ammu un chikayu templon Apudyus ti bilumyoy chi Ispiritula kan chikayu? ¹⁷ Ked cha tagu'n manyam-an si templon Apudyus, yam-alon bod Apudyus siya. Ti laapudyusan chi templon Apudyus ked chikayu'n mismu templola.

¹⁸ Ked, ilanyu ta achiyu tuntulliyan chi longegyu. Lu awed kan chikayu mangibilang si longegla un lalaing un mibyasey si kilalaing cha achipun mamati, masapuy otyan un ipabyabyala somsomokla ta koola tuttuwa'n kilalaing un mampeypu kan Apudyus, ulay lu amsiwon

cha tagu. ¹⁹ Ti lappun simbila kan Apudyus chi kilalaing chi lailubungan. Ti ha liigili si ugud Apudyus, kalala, “Ha useyon Apudyus si mangyogela kan cha tagu’n lalaing ked ha mismu’n kilasikapcha.”* ²⁰ Ked ha osa’n liigili, kalala bo, “Ammun Apudyus un ha somsomok cha mangkalaing un tagu ked lappun simbila.”† ²¹ Ked lappun otyan mangipasinchayaw si tagu si kabyeyala’n koon. Ti illidchon Apudyus losan un mangkuwayu.‡ ²² Ked ha katuttuwaan, ilaminla illidchon chikami un mansimbi kan chikayu, ti illidchola si Paul, Apollos, Peter, ha alla’n lubung, biyeg kan otoy, si sala ya si umali’n eygew, losan ked mangkuwayu. ²³ Ti chikayu para kan Kristu, ked si Kristu para kan Apudyus.

4

Ha Apostoles Kristu

¹ Ibilangyu otyan chikami’n apostoles un bubùlon Jesu Kristu, ked impiyeyn Apudyus kan chikami biyang un mangipatigammu si tuttuwa’n chaampun mipatigammu inggala si sala. ² Ked masapuy un pasig mantegochen chi bubùlon si apula. ³ Ked gapu ta bubùulolak kan Jesu Kristu, achipunku chongyon cha mangisanyu kan sakon willu manguisan cha tagu si korti kan sakon. Ya achipunku kuison chi long-egku. ⁴ Mampeykas chi somsomokku, ngim achipunla pion un ibyega’n lappun pulus

* **3:19** 3:19 Job 5:13 † **3:20** 3:20 Psalm 94:11 ‡ **3:21** 3:21
Roman 8:17, 32

byasuýk. Ti Apudyus abus chi maligammu, ked mangamung siya un manguis kan sakon.

⁵ Ked achi kayu manguis kan cha uchum inggala chumtong chi ustu'n timpu. Ti siyad uuwayon taku mangulilan Apu taku'n Jesu Kristu ta siya mangitokwey kan cha litatayu un somsomok ya siya bo mangipakaammu si gegeyaon chi somsomok.* Ked hachi malayawan Apudyus si kacha osa'n tagu insigun si tuttuwa'n killingwala.

⁶ Susulud, iluseýk si Apollos ya long-egku si mansampayanyu, taplu man-achey kayu kan chikami ta achiyu supplingon chi liigili un kalala, "Achiyu chog-an chi liigili." Ked achiyu ipaspaswey chi osa si mangipabyabyaanyu si osa.

⁷ Simma langibyegan langatngatu kayu lu cha uchum? Chakampun kamman un si Apudyus chi langatod si losan un awed kan chikayu? Ked puggey un mamaspaswey kayu un isun chi achipunu kabyleyan cha awed kan chikayu?

⁸ Chikayu'n iCorinth, wechewed cha kasapuyanyu! Bummaklang kayu! Lambyalin kayu ari ked achipunu chikami masapuy! Bibiyu otyan lu tuttuwa'n ari kayu taplu makaturay kami bo kan chikayu! ⁹ Ti ha somsomokku, isun chi lambyalilon Apudyus chikami un apostoles kabyleyan kan cha losan. Isumi lakodchongan un mapatoy, ti buyaon cha losan un tagu ya ulay cha anheles. ¹⁰ Ked chikami, gapu kan Kristu, kalancha'n tuntu kami. Ngim chikayu, kalanyu'n lalaing kayu si lamatiyanyu! Lakapsut kami, ngim chikayu mangkoschey kayu losan!

* ^{4:5} 4:5 Itullongyu Romans 2:16

Am-amswiowon cha tagu chikami, ngim las-oman chikayu! ¹¹ Ulay si sala, mangkukuyang kami si masapuymi un makan ya mailum. Ya lapispsay cha silupmi, ya pampaligatan chikami, ya lappun ustу si inggewanmi. ¹² Ked mauungey kami bo un lumabbu si kasapuyanmi. Ked lu maeywagen kami, iluwaluwanmi chicha. Ked ulay lu mapampaligatan kami, alu-alusanmi. ¹³ Lu man-uguchencha chikami si lawwing, songbyatanmi si bibiyu. Isumi luut un mibyellu, un lappun kasimbiyala si somsomok cha tagu.

¹⁴ Chakampun un siyat maluyatak kan chikayu ta mabiilan kayu, ngim byegbyegaak chikayu un isun cha aalakku un tagtagopok. ¹⁵ Ti ulay lu kalibu-libu cha mangayyuwan si biyegyu kan Jesus Kristu, sakon abus chi pallakaamayu. Ti si lamatiyanyu kan Kristu, lambyalilak un amayu mipagapu si langibyegbyeg-ak si bibiyu'n chameg kan chikayu. ¹⁶ Ked chawatok kan chikayu ta tuyachonyu sakon. ¹⁷ Ked hachi langibuulak kan Timothy utlat, un imbilangku'n tagtagopok un alakku ya mantegod un alak kan Apu taku. Ked ipasomsomokla kan chikayu mangkokopyak un maluyut kan Jesus Kristu, siya itudtuchuk kan cha losan un mamati si kaili-ili un ummoyak.

¹⁸ Awed cha uchum un leyastug kan chikayu un kalancha pun lu achipulak umali manggeg-gakay kan chikayu. ¹⁹ Ngim lu ipalubus Apudyus, achipun mabyeyeg ked umaliyak utlat. Ked hachi mangagammuwak kan cha halat un maspaswey, lu awed tuwa kabyeeyancha willu

ha tupokcha gey chi abus un man-uguugud.
20 Ti ha Mampangatan Apudyus, chakampun si mipanggop si ug-uggud taku ngim pallakabyelin Apudyus si biyeg taku. **21** Ked himma un-ulloyonyu? Lu umaliyak, om-omeyak chikayu si bumayuwanyu, willu ipailak chi ayatku ya sayakawku? Awed kan chikayu un mampili!

5

Ha Keywingan Un Killingwan Chi Osa'n Mamati

1 Awed chi chingngeyk un makmakwa utlat un keywingan, ti ulay cha achipun mamati, lappun kokòoncha si kamatlat. Ti chingngeyk un awed kalu osa kan chikayu un pillosla pidwa'n asawan amala. **2** Ked sissiya un ilaslastugyu kilabiyuyu? Ked bumain kayu otyan ked peyyawonyu siya si gimungyu. **3-4** Ulay lu lappulak utlat, isun chi awechak kan chikayu ti sosomkok chikayu. Ked gapu ta isun chi awechak kan chikayu, ya mipagapu bo si kalobbongak un illidchon Apu taku'n Jesus, lagamputku chilusa chi halat un langwa si katchi. Ked lu magimung kayu, un isun chi lakagimungak kan chikayu si ispirit, mipagapu si pallakabyelin Apu taku'n Jesus Kristu un awed kan chitaku un mamati: **5** Ipuyangyu hachi'n leyaki kan Satalas* ta kigedla'n mamaligat kan siya, ta matagu chi kalichodwala lu mangulin si Apu Jesu Kristu.

* **5:5** 5:5 Ha piola'n uguchon lu ipuyanglu osa'n tagu kan Satalas ked kaalonyu siya si simbyaan. Itullongyu 1:19-20 mipanggop kan Himeneus kan alexander un lipuyang kan satalas.

6 Ked ha ilaslastugyu un chikayu ga ustу, achipun kayu ustу. Ti ammuyu mit cha hachi'n ugud un kalala, "Lu mikamos chi akit un yeast si arina, paboteyola losan." **7** Masapuy'n kaalonyu halat un chachaan un isun chi yeast, un byasuy, taplu kasin kayu machuysan kan Apudyus, ti katchi masapuy kan chikayu'n lamati kan Jesu Kristu. Ti si Kristu lamayed kan chitaku, un isun chi keylilu'n lichatun kan Apudyus si timpun chi hachi'n Piyasta'n Mammammokan.[†] **8** Ked si sala'n mataguwan taku, man-awichen taku otyan cha losan un lawwing un pin-a taku koon. Ked ipapati taku un mangwa si ustу, ya popotpotan taku chi katuttuwaan.

9 Ha osa'n suyatku kan chikayu, imbyegak un achi kayu makabibiyun kan cha tagu'n kachechegchegas.[‡] **10** Ngim achipunku kalan un achi kayu makabibiyun kan cha achipun mamati, un kachechegchegas willu maagum willuakkawan willu cha malaychayaw si silan-apudyus. Ti ma in-ilola lu achipun kayu makabibiyun, achi kappay masapuy'n telanyu alla'n lubung! **11** Ngim ha piok un kalan, achi kayu otyan mikama kan cha mangibyega un mamicicha ked siyad pin-acha koon cha lawwing un isun chi makachegchegas, maagum, malay-

[†] **5:7** 5:7 Ha ugaliн cha Judio si Piyastan Lallausan, masapuyn ibyellucha yeast un inggew si byebbyeyoycha ta mampeyticha si keylilu si mabigat. Ked lu awed lagamput lapeytin keylilu, lawwik lu awed labun-an un yeast. [‡] **5:9** 5:9 Inggew chi inggilin Paul kan cha simbyaan ud Corinth un ummula lu alla'n suyat, ngim libilang un ummulan suyat kan chicha, ti lappun ammumi lu simma awed.

chayaw si silan-apudyus, lakiyap, kabubuuk yaakkawan. Ulay kakan achi kayu miyubung kan chicha.

¹²⁻¹³ Ti lappun mit biyang taku un manguis kan cha chakampun un kadwa taku'n mamati, ti kiged Apudyus un manguis ya malusa kan chicha. Ngim chitaku'n mamati, kalobbongan taku un manguis kan cha kadwa taku'n pin-a makagimung. Ti ha liigili un ugud Apudyus, kalala, "Peyyawonyu lawwing chi pin-ala koon kan chikayu'n pin-a manchetchetong."§

6

Achipun Otyan Man-asichilliyum Cha Mamati (1Pe. 2:19-20; 3:8-17)

¹ Lu awatla'n awed mansusubogenyu un mamati, pakayuggey umoy manchichilliyum si kuis un achipun mamati ked chakampun kan cha susuludyu'n mamati cha ayanyu ta chicha otyan chi mangilintog? ² Ha achipunyu ammu un chitaku'n tagun Apudyus, mipati taku kan Kristu un manguis kan cha losan un tagu si alla'n pita si umali'n eygew? Ked lu mipati taku makakuis kan cha losan un tagu si alla'n pita, ha achipunyu kamman kalobbongan un mangilintog si paat un byaleg un achipunyu langkil-laawatan?* ³ Ha achipunyu ammu un ipati taku kuison cha anghelles si umali'n eygew? Ked lu kabyeeyan taku cha katchi, sinchumadlu cha palikut si alla'n biyeg! ⁴ Ked lu awed palikutyu,

§ 5:12-13 5:12-13 Deut. 17:7 * 6:2 6:2 Itullongyu si Luke 22:28-30

payuggey iyoy kan cha kuis un achipun mamati un lappun kalobbongancha'n mangilintog kan chikayu'n mamati?[†] ⁵ Kabibiin cha kamatchi! Ha lappun kamman ossaan kan chikayu'n mamati si laangsan un ammula mangilintog si palikutyu? ⁶ Ked puggey un ingkayu manchichilliyum kan cha achipun mamati, ta chicha mangilintog kan chikayu!

⁷ Ha lait un manchichilliyumanyu, siya mangipaila un laaabyak chi pammatiyu. Ha chakampun kamman si un-ulloy chi alusanyu un uyungancha chikayu ya sallutan chikayu, lu ha manchichilliyum kayu? ⁸ Ngim chakampun, ti man-asiuyung kayu ya man-asisallut kayu, ked ipatiyu bo cha susuludyu'n mamati.

⁹ Ha achipunyu kamman ammu un cha mangwa si iluuyung, achipuncha mipati si Mampangatan Apudyus? Ked ilanyu ta achiyu tun-tulliyan chi long-egyu, ti losan un mamangwa si kilagatkat un kopya, cha malaychayaw si silan-apudyus, ulay cha kachechegchegas, cha leyaki'n mabyayachen willu cha leyaki'n kaob-obogcha asinleyakicha ya cha byebyai'n kaob-obogcha asinbyebyaicha, ¹⁰ cha akkawan, cha laagum, cha kabubuuk, cha lakiyap, ya cha leyastug, achipun cha mipati si Mampangatan Apudyus. ¹¹ Ked kamatchi ugalin cha uchum kan chikayu si sin-eygew. Ngim si sala, lachuysan kayu kan cha losan un byasuyyu, ya pileykas Apudyus chikayu un mantagula, ked gapu si killingwan Apu Jesu

[†] **6:4** 6:4 Ha piola'n uguchon si Greek, lu awed kasusyu un isun cha lait, masapuyn kuisonyu chicha ulay lu kabyabyaan si simbyanya.

Kristu ya pallakabyelin chi Ispiritun Apudyus, mibilang kayu lappun byasuyla kan Apudyus.

*Useyonyu Long-egyu Si Michayawan Apudyus
(1Th. 4:1-12)*

¹² Lu awatla'n awed mangibyega un makwa kalu'n koola cha losan un piola ti chakampun si chachaan un lintog chi matungpey si sala. O, ngim ulay kamatchi awed cha makwa un ulay ipalubus Apudyus, lappun mituyungla ti yumamyam-an. Ked ulay lu makwa'n kook cha losan un piok, achipunku koon ti lu umingsa long-egku, achipunku maiyattom. ¹³ Ked lu awatla'n awed mangibyega, "Ha makan, killingwan Apudyus un maplokan chi buwang, ked ha buwang, lakwa si inggewan cha makan." O, siya. Ngim gumatong cha manyam-alan Apudyus kan cha losan. Ngim ha long-eg taku achipun lakwa si mangwaan kan cha kilagatkat un kopya. Ti ha long-eg, lakwa un mansimbi kan Apu Jesu Kristu un siya mangayyuwan si alla'n long-eg. ¹⁴ Ti ulay lu matoy chi long-eg taku, taguwon bo Apudyus gapu si pallakabyelinla un isun chi lalaguwala kan Apu taku'n Jesu Kristu.

¹⁵ Lappun kamman ammuyu un ha long-eg taku un mamati ked chogan chi long-eg Kristu? Ked makwa kamman un michoga long-eg Kristu si long-eg chi puta? Achipun! ¹⁶ Ha lappun kamman ammuyu un ha tagu'n pin-a makaob-obog si puta, ked lambyalincha ossaan un long-eg? Ti ha imbyegan chi liigili un ugud Apudyus

kalala, "Ha chuwa mambyalin ossaan un long-eg."[‡] ¹⁷ Ngim ha tagu'n ititipugla angosla kan Apu Jesus, lambyalincha ossaan si Ispiritu.

¹⁸ Ked lu katchi, achi kayu makaob-obog si chakampun un asawayu. Ha uchum un byasuy, achipunla yam-alon chi long-eg. Ngim cha losan un pin-a makaob-obog si chakampun un asawala, ked byasuy manyam-an si long-egla. ¹⁹ Achipunyu kamman ammu un ha long-eg taku ked templon chi Ispiritun Apudyus un illidchola ta inggew kan chitaku? Ked chakampun un chitaku singkuwa si alla'n long-eg taku ti uwan Apudyus, ²⁰ ti lapotog chi langngilala. Ked masapuy'n useyon taku long-eg taku si michayawala.

7

Mipanggop Si As-asawa (1Th. 4:1-8)

¹ Sala malongbyatak kan cha ilimusyu si laluyatanyu kan sakon. Mipanggop si asasawa, lu achipun mangasawa osa'n tagu, ustumit. ² Ngim gapu ta achu lakabyasuy un pin-a makaob-obog si chakampun un asawacha, un-ulloy lu kacha osa'n leyaki ya byebyai awed asawala taplu lappun maawisanyu un makabyasuyan. ³ Ked ha leyaki un langasawa, masapuy'n ipiyeyla long-egla'n ustustu si asawala. Ulay bo asawala'n byebyai, masapuy bo'n ipiyeyla long-egla'n ustustu si asawala, taplu lagalascha'n man-asawa. ⁴ Ti ha byebyai un langasawa, chakampun un siya singkuwa si

[‡] **6:16** 6:16 Genesis 2:24. Itullongyu bo Ephesians 5:31

long-egla gapu ta uwan chi asawala. Ya isula bo si leyaki, chakampun bo un siya singkuwa si long-egla ti uwan bo chi asawala.

⁵ Ked chikayu'n man-as-asawa, achipun makwa un iyachiyu long-egyu si asawayu, lalaksig lu lantuyagenyu si malluwaluwanyu. Ked lu magamput chi eygew un lantuyagenyu, ituyuyyu bo kachawiyanyu'n man-asawa taplu achipun kayu masulisug kan Satalas un mangwa si byasuy. ⁶ Ha mangibyeg-ak si alla ta ammuwonyu un ipalubusku mangasawa, ngim chakampun un bilin. ⁷ Ti piok otyan lu makwa un tuyachonyu sakon un achipun mangasawa. Ngim ammuk un chakampun un man-iisu taku, ti langkangkalasi kabyeeyan taku un illidchon Apudyus.

⁸ Chikayu'n chaampun mangasawa ya labyayu. Un-ulloy chi achi kayu mangas-asawa un isuk. ⁹ Ngim lu achipun kayu makaiyattom, mangasawa kayu. Ti un-ulloy chi mangasawa kayu lu maligligatan kayu un mangiyaattom si pion chi long-egyu.

¹⁰ Chikayu'n langasawa, alla bilinku kan chikayu ngim chakampun si somsomokku lampепpuwala ti si Apu Jesus. Ha byebyai achipun makwa un ichangala asawala.* ¹¹ Ngim lu makaichang, masapuy'n achipun kasin mangasawa willu mangulin kan asawala. Ked isula bo si leyaki, masapuy'n achipunla bo ichangan chi asawala.

* **7:10** 7:10 Ha imbilin Jesus un awed si Matthew 5:31-32, Mark 10:2-12, Luke 16:18

12-13 Chikayu bo'n langasawa un chaampun mamati asawayu, alliya ibyegak kan chikayu chakampun un bilin Apu Jesus ti leypu si uwak un somsomok. Ulay achipun lamati asawan chi osa, lu piola'n mikabyeyoy kan siya, masapuy'n achipunla ichangan. **14** Ked ulay achipun lamati leyaki'n asawan chi osa, ibilang Apudyus siya un lapapeykas gapu si pammartin asawala. Lu chakampun un katchi, ha aalakcha, isucha cha aalak cha achipun mamati. Ngim ha katutwaan, imbilang bo Apudyus chicha si sala un aalak cha mamati.

15 Ngim lu awatla'n pion cha achipun mamati un ichangan chi asawacha'n mamati, makwa. Ked siyad mibilang un lawaya ha mamati un asawala. Kamatchi makwa ti pion Apudyus un mallin-awa taku si alla'n mataguwan taku. **16** Ti chikayu'n mamati, ma in-ilonyun mangammu lu matagu asawayu'n achipun mamati, ulay lu achipun chikayu ichangan.

Chakampun Un Masapuy'n Sukatan Chi Tagu Kilasasaedla Lu Mamati

17 Kacha osa'n mamati, masapuy otyan un ituyuyla kilasasaedla si lamatiyala, ti hachi illid-chon Apu Jesus kan siya. Kamatchi bo ibilinku kan cha losan un mamati un pin-a manchetch-etong si kaili-ili. **18** Lu awatla'n lasogyatan chi osa'n leyaki si langayagen Apudyus kan siya, chakampun un masapuy'n singtola makaalan chi sogyatla. Ked lu achipun lasogyatan si langayagen Apudyus, chakampun bo un masapuy'n mampasogyat. **19** Ti intalu, ulay lasogyatan

willu achipun, ti chakampun si hachi lapotog. Ti siyad lapotog chi tumuttuwaan taku si bilin Apudyus. ²⁰ Ked ulay lu silu kilasasaed chi osa'n tagu si langayagen Apudyus, chakampun un masapuy'n obsola si sala. ²¹ Ked lu awatla'n musassuka si langayagen Apudyus kan sika, intalu lu ituyutuyuylu'n mammusassu. Ngim lu mipalubus chi mawayaam si kilamusassum, ustu mit lu makwa. ²² Ti ha musassu si langayagen chi Apu, ked mambyalin lawaya un tagula. Isula bo si tagu'n lawaya si langayagen Kristu, mambyalin siya musassun Kristu. ²³ Amod chi lambyayed Kristu kan chikayu, ked chakampun otyan un mambyalin kayu musassun cha tagu. ²⁴ Ked susulud, lu silu kilasasaedyu si langayagen Apudyus kan chikayu un mamati, ituyutuyuuyu un tumitimpuuyug kan Apudyus.

Tudtuchuk Para Kan Cha Chaampun Mangasawa Ya Cha Labyayu

²⁵ Lu mipanggop kan cha alla'n chaampun mangasawa, lappun ibilinku kan chikayu un lampeypu kan Apu Jesus, ngim gapu si kachegula kan sakon makwa'n mantegochak un mangibyega si kasomsomkak. ²⁶ Ha somsomokku, gapu kan cha ligat si sala'n timpu un-ulloy lu sissiya kayu si kasasaedyu. ²⁷ Ngim chikayu un lilaus langasawa, achiyu ichangan chi asawayu. Ngim chikayu un chaampun mangasawa, un-ulloy chi achi kayu mansingit si asaw-onyu. ²⁸ Ngim lu mangasawa kayu, chakampun si makabyasuy kayu. Chakampun si makabyasuy byebyeyasang lu mangasawa. Ngim ibyegak un

un-ulloy lu achi kayu mangasawa, ti piok un milisi kayu si achu un ligligat si alla'n biyeg un laklak-amon cha man-asawa.

²⁹ Susulud, ha piok un ibyega, chakampun un mabyeyeg chi inggewan taku si alla'n pita. Ked chikayu'n leyaki un alla asawala, ipapatiyu otyan un mansimbi kan Apudyus un isun chi lappun asawala. ³⁰ Ked chikayu un malomchom isun otyan chi achipun kayu malomchom ya chikayu un lagalas isun otyan bo chi achipun kayu manggalagalas. Ya ulay bo chikayu'n mangngila un awed cha kukkuwala, ilanyu ta chakampun otya un ha lingin-anyu sosomkonyu. ³¹ Ya ulay silu kilasasaedyu willu biyangyu si alla'n pita si sala, byebyeanyu cha hachi ti achipun mabyeyeg ked gumatong chi alungus cha losan.

³² Ha piok lappun otyan manchanchalagenyu. Ha leyaki'n lappun asawala, lawaya un mangwa si losan un mampagalas kan Apudyus, ti lappun uchum si somsomsomkola. ³³ Ngim ha leyaki un alla asawala, lappun uchum si somsomsomkola lu achi mipanggop si mataguwan si alla'n pita ya gumarasan asawala, ³⁴ ked isun chi lagodwa somsomokla. Ked ulay bo byebyai un lappun asawala, lappun uchum si somsomsomkola lu achi mansimbi kan Apu Jesus, ti siyat piola ichatunla losan un long-egla ya somsomokla kan Apudyus. Ngim ha byebyai un alla asawala, achu somsomsomkola mipanggop si mataguwala si alla'n pita ya gumarasan asawala. ³⁵ Ha mangibyeg-ak si alla, chakampun si ipalitku un mangasawa kayu, ngim abus chi bumayuwanyu otyan. Piok

un ustuu-ustuu cha koonyu ya lawaya kayu un mansimbi kan Apudyus un lappun malaktak kan chikayu.

³⁶ Ngim lu mipanggop kan cha lantuyeg un man-asawa, ked gapu kan cha ligat si alla'n pita simsimmokcha un olatoncha, ustuu mit. Ngim lu achipuncha makaiyattom si long-egcha, ked kasincha somsomkon un man-asawacha, chakampun un byasuy lu man-asawacha. ³⁷ Ngim lu awed leyaki'n lakatuyeg un mangasawa, ngim makwala'n miyattom chi liklala un lappun mangipalit kan siya ked simsimmokla un achipun masapuy un mangasawa, un-ulloy chi kamatchi. ³⁸ Bibiyu mangasawa, ngim un-ulloy chi achipun.[†]

³⁹ Ha byebyai un alla asawala, achipun makwa un ichangala asawala ked kasiin mangasawa. Ngim lu matoy chi asawala, makwa un kasiin mangasawa si piola, ngim masapuy'n siyad asaw-ola mamati kan Apu Jesus. ⁴⁰ Ngim ha somsomokku, un-ulloy chi achipun kasiin mangasawa. Ammuk un mitimbuyuy chi somsomokku si Ispiritun Apudyus.

8

Mipanggop Si Makan Un Lichatun Si Silan-apudyus

(Rom. 14; 1Co. 10:23-30)

[†] **7:38** 7:38 Cha uchum un Greek un ugud si 36-38 ked lappun ossaan un piola'n uguchon. Ha uchum ibyegacha un ha alla'n bersikulu ked mipanggop si bumaru ya bumalasang un liyabyeyan kan siya.

¹ Allaya ibyegak kan chikayu mipanggop si mangalan si makan un liyatang si silan-apudyus. Tuttuwa mibyegbyega un alla losan ammu taku. Ngim an-allechen taku, ti ha ammu taku kagga mangichayan si tumangsitan chi somsomok taku. Ngim ha ayat pakoskoscheyola pammati taku losan. ² Ti ha tagu'n mamas-om si long-ebla un achu kalu ammula, hachi mangipaila un tuttuwa'n kuyang chi ammula. ³ Ngim ha tagu'n mangay-ayat kan Apudyus ked ibilang Apudyus un tagula siya.

⁴ Lu mipanggop si mangalan si makan un liyatang si silan-apudyus: Ammu taku un chakampun si tuttuwa'n Apudyus, ti ammu taku un ossaan si Apudyus. ⁵ Ti ulay lu achu cha kalancha'n apudyus ud langit willu utla pita ked tuttuwa'n achu cha apudyus ya achu cha ap-apu, ⁶ ngim kan chitaku, ossaan si Apudyus. Siya Ama taku un langwa kan cha losan ya siya gapun chi alla'n mataguwan taku. Ya ossaan bo Apu taku un Siya si Jesu Kristu, ked mipagapu kan siya lakwa cha alla'n losan ya matagu taku ingggala.

⁷ Ngim achipun cha losan un tagu ammu alla'n katuttuaan. Awed cha uchum un tagu un piliingsacha un manchayaw kan cha silan-apudyus, ked lu kaloncha makan un liyatang si silan-apudyus, kaloncha lu killoncha kalon cha silan-apudyus. Gapu ta lakapsut chi somsomokcha, makabyasuycha kan Apudyus lu kaloncha. ⁸ Ngim ha katuttuaan, chakampun un makan chi mampabiyawan Apudyus kan chitaku. Ti lappun kalala kan Apudyus ulay

kalon taku willu achipun, ti lappun ituyung chi makan ya lappun bo yam-alola si pammati.

⁹ Ngim masapuy'n an-allechen taku kilawaya taku ta achipun cha kadwa taku makabyasuyan un lakapsut chi pammatila. ¹⁰ Ta lu awatla un sika alla ammula, ked manga-manganka si chayom chi templon cha silan-apudyus. Lu itullong chika si osa'n tagu un lakapsut chi somsomokla, siya maay-ayan chi somsomokla un makakan si makan un liyatang kan cha silan-apudyus. ¹¹ Ked gapu si achu'n amnum, mayaman chi suludlu'n lakapsut chi somsomokla un langkatoyan Jesu Kristu byasuyla. ¹² Ked lu makabyasuya si suludlu un lakapsut chi pammatila ya am-amchom saktan chi lakapsut un somsomokla, makabyasuya kan Kristu. ¹³ Ked lu siyad makabyasuyan chi suludku mangalak si makan un liyatang si silan-apudyus, iyageyku'n mangan kan cha kamatchi taplu achipun makabyasuy suludku.

9

Ha Kalobbongan Ya Biyang Cha Apostoles (2Co. 11:7-11; Php. 4:15-18)

¹ Ha chakampun un lawayaak? Sakon si Paul, un osa'n apostoles Apu taku'n Jesus, ti illilak siya. Ked chikayu'n mamati utlat, chikayu bungan chi kawachik kan Apu taku. ² Ked ulay lu achipulak ibilang un apostoles kan cha uchum un tagu, ibilangak otyan kan chikayu ti ha lamatiyanyu kan siya bungan chi kila-apostolesku.

³ Ked allaya songbyatku kan cha mangim-imus si kila-apostolesku. ⁴ Ha lappun kamman kalobbongak un mapakalan ya mapailuman gapu si alla'n kawachik? ⁵ Ked lappun kamman kalobbongak un mangiyaw-awit kan asawak si losan un ayak, un isun chi mangkokopyan cha uchum un apostoles, ya cha susulud Apu taku'n Jesus ya si Peter? ⁶ Willu abus kami kan Bernabe masapuy'n mangkawachi un lappun kalobbonganmi'n maidchen si kasapuyanmi?

⁷ Somsomkonyu cha alla, awed kamma illilayu si suychachu un siya mamayed si gastuwola si kilasuychachula? Willu awed kamma kauuma un mammuya ked achipunla kalon chi bungan cha immuyala? Willu awed kamma mangayayuhan un mipalit un umilum si gatas cha ay-ayyuwalala? ⁸ Ked chakampun un abus cha alla inyaligku un mambyeseyan si kamatchi, ti kamatchi bo kalan chi Lintog. ⁹ Ti liigili si lintog Moses, kalala, "Achiyu bunguton chi tupok chi byaka un man-ilikonyu taplu makwa un mangan lu piola."* Ked abus kamma byaka si pion Apudyus un uguchon si hachi'n imbyegala? ¹⁰ Chakampun, ti chitaku'n tagu piola'n uguchon. Somsomkonyu, ulay cha manchelok willu man-ali, lamlamaoncha'n awed chi awatoncha'n buwacha si bungan chi kawachicha. ¹¹ Ked isula bo kan chikami, chikami langimuya si ugud Apudyus kan chikayu ta makatagu kayu kan siya, ked chakampun un lawwing lu apitonmi cha

* **9:9** 9:9 Deut. 25:4 Itullongyu 1 Timothy 5:17 mipanggop si kalobbongan chi mangipangpangu kan cha mamati ked matangchalen un ustu-ustu.

kasapuyanmi un siya ikatagumi si sala. ¹² Ta lu kalobbongan cha uchum un langibyegbyega kan chikayu, singkumayu bò amin kan chikami?

Ngim achipunmi ilusey kalobbonganmi. Ilalu-alusanmi silu'n ligat taplu lappun malipod si mibyegbyeg-an chi Bibiyu'n Chameg mipang-gop kan Kristu. ¹³ Ha achipunyu ammu un cha mangkawachi si templo mampeypu si templo kaloncha ya cha mansimsimbi si chachat-tulan, makabingaycha si losan un maichatun kan Apudyus? ¹⁴ Ked isula bo kan cha mangibyegbyega si Bibiyu'n Chameg, ti imbilin Apu taku'n Jesus un lappun uchum si mangeancha si mataguwancha lu achi abus chi kawachicha.

¹⁵ Ngim achipunku ilusey cha hachi'n kalobbongak ya achipunku bò isuyat ta maatod kan sakon cha alla. Un-ulloy chi matoyak lu makaan chi kalobbongak un mangibyegbyega un siya ipaspasweyk? ¹⁶ Ked lappun kalobbongak un mangilastug si mangibyegbyeg-ak si Bibiyu'n Chameg, ti piliyeyla sakon un mangibyegbyega. Ked kadcheguwak lu achipunku ibyegbyega! ¹⁷ Lu sakon chi lamili si kawachik, makwa un chawatok chi tangchenku. Ngim gapu ta si Apudyus chi langipiyey kan sakon, kook bo amin un lappun somsomokku un matangchalan. ¹⁸ Ked himma tangchenku lù? Siyat tangchenku galasku un mangibyegbyega si Bibiyu'n Chameg un libli, achipunku ilusey kalobbongak un mangibyegbyega si Bibiyu'n Chameg.

¹⁹ Ti ulay lu lawayaak un lappun simmusassu kan sakon. Lambyalilok chi long-egku musas-sun cha losan un tagu taplu achu otyan cha

maawisku. ²⁰ Ta lu Judio cha mambyegbyegak, itachunku si kachawiyán cha Judío taplu achu maawisku kan chicha. Ked ulay lu achipunku tuttuwaon chi lintog, tuttuwaok bo taplu maawisku chicha un mamati kan Jesu Kristu. ²¹ Ked isula bo lu mambyegbyegaak kan cha Gentil, ked iwalinku lintog Moses ta itachunku si kachawiyancha taplu achu bo cha maawisku kan chicha. Ngim achipunku kalan un achipunku tuttuwaon chi lintog Apudyus, ti sissiyan suyusuyutok chi lintog Kristu. ²² Isula bo lu byegbyegaak cha lakapsut chi pammaticha, lambyalilak lakapsut un isucha taplu maawisku chicha. Si losan un pamuspusan, itachunku si kachawiyán cha ulay silu kalasicha'n tagu taplu matagu cha uchum. ²³ Kook cha alla losan gapu ta piok un mibyegbyega Bibiyú'n Chameg, taplu miitkomak mabinchisyulan.

²⁴ Iyaligku alla'n lamatiyan taku un todtodchak. Ti ammu taku un lu awed todtodchak, ipapatin cha losan chi kabyeeyancha'n makatodtodchak ta mangyogcha, ngim ossaan chi mangyog un magunggulaan. Ked chitaku'n mamati, kamatchi otyan cha koon taku un mangipapati si pammati taku taplu maaya taku gunggula taku.

²⁵ Ngim masapuy'n iyagey taku cha losan un mampakapsut si pammati taku, un isun chi mangkokopyan cha pin-a makakunkuntis. Ti chicha, ammancha disiplilaon ya ileyam chi long-egcha ti pioncha'n maaya gunggula. Ngim ha gunggula un maayacha, mallasu mayam-

alala.[†] Ngim chitaku'n mamati, sabyali maaya taku ti mallalayun un gunggula. ²⁶ Ked ha kook, sosomkok kan ipapuufku ta mangyogak un isun chi makatodtodchak. Ya isuk bo osa'n makasansantuk un tatanchaalak ta achi mikawas chi santukku. ²⁷ Ked ha kook bo, iyaattomku cha pion chi long-egku ti chakampun un hachi cha potgok, ta lu mambyegbyegaak kan cha uchum si mataguwancha, achipulak miwalin.

10

Ha Kilalawwing Chi Malayawan Si Silan-apudyus

(Rom. 14; 1Co. 8; Heb. 3:7-19)

¹ Susulud, piok un somsomkonyu cha lakwa kan cha hachi'n aappu taku si awi si langipuyutan Moses kan chicha. Si hachi, tilalikchungan chi libuu chicha un siya inyalan Apudyus un mangipuyut kan chicha si ayancha. Ked mallin-awacha si lalidchayalancha si gawan chi kalancha'n Mancheyaeg un Byeybyey.* ² Ked cha hachi'n aappu taku, isucha labunyagen si hachi'n libuu ya hachi'n byeybyey ti tummuttuwacha kan Moses. ³ Ya losancha pin-a killan chi tilapay un illodcheg Apudyus, un kalancha'n manna,[†] ⁴ ya ililumcha bo hachi'n chelum un pileyoswan Apudyus si byetu.‡ Ha miyaligen

[†] 9:25 9:25 Ha gunggula un maayan cha mangkukuntis si timpun Paul ked headband un laapid un sabsabong willu paat un pangan chi pine willu olive. * 10:1 10:1 Exodus 13:21-22, 14:21-29

[†] 10:3 10:3 Exodus 16:35 [‡] 10:4 10:4 Exodus 17:6; Numbers 20:11

chi byetu, si Kristu un illiinggaew kan chicha si losan un ummoyancha. ⁵ Ngim ulay lu katchi, achipun las-om si Apudyus kan cha kaachuwan kan chicha. Ked chilusala chicha, ot hachi langkakatoyancha si lugey un lappun ummili. §

⁶ Ked cha hachi'n losan un laklakwa, siya manachayan taku otyan ta achipun taku maawis un mangwa si lawwing un isun cha aappu taku si awi,* ⁷ ya achi taku manchaychayaw kan cha silan-apudyus un isun cha killingwan cha uchum kan chicha. Ti ha liigili un killingwacha, kalala, "Ummaammuy cha tagu'n langa-langan ya ummilu-ilum si hachi'n inyatangcha si silan-apudyus, ya lalagsaglichcha bo."† ⁸ Achipun taku otyan makaob-obog kan cha chakampun un asawa taku un isun cha killingwan cha uchum kan chicha. Ti si langwaan cha uchum si kamatchi, latoy cha chuwapuyu ya tiyullibu'n tagu si ossaan un eygew. ⁹ Ked achipun taku mangin-in-an si Apudyus, un isun cha killingwan cha uchum kan chicha ot kintob cha uyog chicha ot latoycha.‡ ¹⁰ Ya achipun taku otyan uminguinguk, un isun cha killingwan cha uchum kan chicha, ot pilatoy chi anghel chicha. §

¹¹ Lakwa losan cha kamatchi ta mansampayan taku, ked liigilicha bo ta man-achayan taku'n matattagu si sala, ti allà akit un alungus cha losan. ¹² Ked losan un mangibyega'n lapigsa pammatila, masapuy'n man-alléd ta achi mak-

§ **10:5** 10:5 Numbers 14:29-30 * **10:6** 10:6 Numbers 11:4

† **10:7** 10:7 Exodus 32:6 ‡ **10:9** 10:9 Numbers 21:4-6 § **10:10**
10:10 Numbers 16:31-50

abyasuy. ¹³ Ked maawatanyu otyan un losan un masulisugen makabyasuyan, gagangayla un mipachas cha losan un tagu. Ngim mantegochen si Apudyus, ked ingkarila'n achipunla ipalubus un masulisug taku si achipun taku makaya. Lu masulisug taku, siya mangidchela si kilakoschey taku un mangiyattom ta awed in-ilon taku un mangilisi si sallut Satalas.

¹⁴ Ked susulud un ay-ayatok, man-awichenyu palagchaychayaw si silan-apudyus. ¹⁵ Ammuk un laangsan kayu, ked somsomkonyu otyan cha allaya'n ibyegak. ¹⁶ Somsomkon taku cha alla, lu makakan taku si tilapay un Mammammokan kan Apu Jesu Kristu, losan taku manyaman kan Apudyus, milak-am taku si binchisyun ked lu makailum taku si byeyas un siya mitimbuyuyan taku si libukbukan chi chayan Jesu Kristu ked siya machuysan cha byasuy taku. Ked hachi bo'n makan un pilakalong-egla, lu lapispis-ig ya lakakan taku, hachi bo mangibyega un lipati taku si latoyala si krus. ¹⁷ Gapu ta os-ossaan chi tilapay un si Jesus, ked ulay lu achu taku, isu taku os-ossaan un long-eg mipagapu si os-ossaan un kalon taku.

¹⁸ Somsomkonyu cha Israelitas. Lu makakan-cha si hachi un lichatun kan Apudyus, siya mangipaila un mipaticha bo lakachaychayaw kan siya. ¹⁹ Himma piok un ibyega, ha latattagu kamma silan-apudyus un chaychayawoncha, ya awed kamman lansabyaliyan cha liyatang kan chicha ya uchum un makan? ²⁰ Lappun, ngim tuttuwa'n cha iyat-atang cha achipun mamati kan cha silan-apudyus, chakampun kan Apudyus

chi mangichatulancha ngim cha ayan. Ked issak un makatimpuyug kayu si ayan. ²¹ Ti achipun makwa un makakan kayu ya makailum kayu si hachi'n Mammammokan si latoyan Apu Jesus lu makakan kayu ya makailum kayu bo kan cha manchayaw si ayan. ²² Ha mangwa kayu si mangimulan Apudyus? Ya lakoskoschey kayu kamman lu siya?

²³ Lu awatla'n awed cha mangibyega un, "Lawayaak un mangwa si byayangla'n piok." Tuttuwa'n lawayaan taku, ngim achipun michayan cha losan un koon taku si bumayuwana taku ya achipun bo mampakoschey si pammatin cha kadwa taku. ²⁴ Ked ha koon taku otyan, kacha osa somsomkola bumayuwana cha bubuyunla un chakampun un abus chi bumayuwana chi long-ebla.*

²⁵ Makwa un kalonyu cha losan un manginan un ischa si mekit un lappun im-imus, ta achi maallilaw cha somsomokyu. ²⁶ Ti kalan chi ugud Apudyus, "Cha losan un awed utla pita, uwan Apudyus ti killingwala."†

²⁷ Lu ayagen chikayu kan cha achipun mamati un makakan kan chicha, ingkayu lu pionyu, ked losan un ichuslugcha, kalonyu un lappun im-imus lu liiyatang willu achipun, ta bibiyu mangalanyu. ²⁸⁻²⁹ Ngim lu awatla'n awed mangibyega un liiyatang chi hachi'n kalonyu, achiyu kalon gapu kan siya, ti ha awed si somsomokla byasuy. Ti himma simbila lu ipatutlu chi wayawayam un mangan ked ha somsomok chi

* **10:24** 10:24 Itullongyu Philippians 2:4 † **10:26** 10:26 Psalm 24:1

kadwam byasuy? ³⁰ Ti lu manyamalak kan Apudyus pakgey machillaw si mangalak kan cha losan un iyamanku?

³¹ Ngim ha ibyegak kan chikayu, cha losan un koonyu, koonyu si michayawan Apudyus, ulay chi mangalanyu ya umilumanyu. ³² Ya an-allechenyu ta achiyu koon cha maasusuwan cha uchum, ulay Judio willu Gentil, ya ulay bo cha losan un susulud taku un mamati kan Apudyus. ³³ Ti katchi pin-ak koon, un cha losan un kook, piok un maay-ayu cha losan un tagu. Ked chakampun un bumayuwak chi somsomkok ti siyat singtok cha bumayuwalan cha losan taplu matagucha otyan.

11

¹ Ked tuyachonyu otyan chi mangkokopyak un isun chi maluyacheck si mangkokopyan Kristu.

*Ha Man-abungusan Cha Byebyai Si Uyucha Lu
Manchetchetongcha'n Manchayaw Kan Apudyus
(1Co. 14:33-36)*

² Chayawok chikayu ti pappasigyu isosomok sakon kan suysuyutonyu cha losan un intudtuchuk kan chikayu. ³ Ngim awed bo osa'n piok un maawatanyu otyan. Si Kristu awed chi kalobbongala'n mangituray kan cha losan un leyaki, ked ha leyaki, awed bo kalobbongala'n mangituray si asawala, ked si Apudyus awed bo kalobbongala'n mangituray kan Kristu. ⁴ Ked lu awed leyaki un lakaabungus un malluwalu willu mangibyegbyega si ugud Apudyus si manchetchetnganyu, ibibiinla si Kristu un mangituray kan siya. ⁵ Ngim ha byebyai un achipun

man-abungus lu malluwalu willu mangibyega si paibyegan Apudyus si manchetchetnganyu, ibibiinla si asawala. Ked siya isun chi byebyai'n laapulugen. ⁶ Ti lu achipun man-abungus chi byebyai, un-ulloy chi mampaapulug. Ngim gapu ta kabibiin lu mampaapulug chi byebyai, un-ulloy chi abungusala uylua.

⁷ Ngim ha leyaki, achipun otyan man-abungus, ti siya mangitullongan si payang ya kilachayaw Apudyus. Ngim ha byebyai, siya mangitullongan si kilapotog chi leyaki. ⁸ Ti si langwaan Apudyus si tagu, chakampun si byebyai leypuwan chi leyaki, ti ha leyaki lampeypuwan chi byebyai. ⁹ Ya chakampun bo un killingwan Apudyus chi leyaki gapu si byebyai, ngim killingwala byebyai gapu si leyaki. ¹⁰ Ked gapu kan cha anheles, masapuy'n man-abungus chi byebyai un mangipaila si kalobbongan chi leyaki un mangituray kan siya.

¹¹ Ngim ulay kamatchi, ha biyeg taku kan Apu Jesus, ha byebyai masapuyla leyaki ked ha leyaki masapuyla bo byebyai. ¹² Ti ulay lu leyaki lampeypuwan chi byebyai si chamu, byebyai mangiyalak si leyaki si sala. Ked si Apudyus chi lampeypuwan cha losan.

¹³ Chikayu mansomsomok, bibiyu kamman chi byebyai un malluwalu kan Apudyus si manchetchetnganyu un lappun abungus chi uyula? ¹⁴ Ked gangayla bo kan cha losan un tagu, un lawwik lu anchu-anchu buuk chi leyaki, ¹⁵ ngim ustу kan cha byebyai ti siya bumeyasangancha. Ti ha buukla, laatod kan

siya un abungus chi uyula. ¹⁶ Ngim lu awed sumupling si alla'n imbyegak, ibyegak kan chikayu lappun ugali taku un katchi, ulay bo cha mamati un pin-a manchetchetong si cha kaili-ili.

Mipanggop Si Malomsomkan Kan Apu Jesus

¹⁷ Lu mipanggop bo si ibilinku kan chikayu, achipun makwa un ichayawku chikayu, ti lu pin-a kayu manchetchetong un manchayaw kan Apudyus, chakampun si bumayuwanyu, lu achi lumawinganyu. ¹⁸ Ti chingngeyk un lu manchetchetong kayu un manchayaw kan Apudyus, man-asisupling kayu un lappun tim-puyugyu. Ked isun chi tuttuwaok. ¹⁹ Ngim gagangayla un pin-ata man-asisupling, ti kamatchi main-an chi kilaustu'n chi pammartin cha uchum. ²⁰ Ngim lu manchetchetong kayu'n mangan si Malomsomkan si latoyan Apu Jesu Kristu, chakampun un Malomsomkanyu'n ustu panggopyu, ²¹ ti massugenyu. Ti lu mangan kayu, umun-ula cha uchum mambusug un achipun kayu man-illuway, ked labibittin cha uchum ti lappun killancha. Ked mabuuk bo cha uchum. ²² Puggey un kamatlat cha pin-ayu koon? Ha lappun kamman byeyoyyu si mangalanyu ya umilumanyu? Willu am-amswonyu cha tagun Apudyus ya ibibiinyu cha lappun mabyelincha? Simma lamlamaonyu un ibyegak kan chikayu mipanggop si alla? Ha chayawok chikayu? Achipun makwa!

²³ Si Apu taku'n Jesu Kristu langitudtuchu kan sakon si hachi'n intudtuchuk kan chikayu un koonyu otyan. Ti si langalancha si hachi'n labi

un chaampun si Jesus miyibit, illayala tilapay
²⁴ ot lanyaman kan Apudyus. Pilispis-igla ot
 kalala, "Allaya long-egku un michatun para
 kan chikayu. Kalonyu ta malomsomkanyu kan
 sakon." ²⁵ Ked siya bo killingwala si lagamputan-
 cha langalan, un illayala bo latatasan byeyas,
 ot kalala, "Ha alla'n byeyas, siya baru'n tuyeg
 Apudyus kan cha tagula, ked ha chayak lu ma-
 toyak, siya maluttuwaan si hachi'n tuyeg. Ked
 kacha ilumonyu, koonyu ta malomsomkanyu
 kan sakon."^{*} ²⁶ Ked susulud, kacha kalonyu tila-
 pay ya ilumonyu alla'n byeyas, ipakaammuyu
 latoyan Apu Jesu Kristu inggala si mangulilala.

²⁷ Ked lu awed tagu si mamabyayang un
 makakan ya makailum un chakampun si ibiinla
 long-eg Apu Jesus si latoyala ya libukbukan chi
 chayala, makabyasuy si long-eg ya chayan Apu
 Jesus. ²⁸ Ked kacha osa masapuy'n ulaola usigon
 chi somsomokla asiyot makakan ya makailum
 si Malomsomkan si latoyan Jesus. ²⁹ Ta lu
 achipunla somsomkon chi kilapotog chi long-
 eg Jesus ked lakakan ya lakailum si Malom-
 somkan, makabyasuy ked ochesala machusaala
 kan Apudyus. ³⁰ Ked hachi gapu un achu
 cha lasakit ya lakapsut kan chikayu ya siya bo
 latoyan cha uchum. ³¹ Ngim lu ulaon taku yan
 usigon chi somsomok taku ta pumeykas taku,
 asi taku ot makakan, achipun Apudyus chitaku

* **11:25** 11:25 Ha liigili mipanggop si alungus un langkakakalan-
 cha Jesus kan cha disipulusla ked awed si Matthew 26:26-30,
 Mark 14:22-26 ya Luke 22:14-20. Mipanggop bo si baru'n
 katuyagen un killingwan Apudyus ked awed si Hebrew 8:6-12

chusaon. ³² Ngim lu kuison chitaku kan Apudyus ya idchen chitaku si mansomsomkan taku, koola hachi taplu achipun taku mipati si machusaan cha achipun mamati.

³³ Ked susulud, lu manchetchetong kayu un mangan si Malomsomkanyu kan Apu Jesu Kristu, masapuy'n man-asiuway kayu. ³⁴ Ked lu awed labitin, umula otyan mangan ud uwacha ta achin Apudyus chikayu kuison lu machagup kayu manchetchetong. Ked lu mipanggop si uchum un ibyegak kan chikayu, asik ibyega lu umaliyak utlat.

12

*Ha Mangkangkalasin Kabyeeyan Un Idchon
Chi Ispiritun Apudyus
(Rom. 12:6-8; Eph. 4:11-15)*

¹ Ked si sala, susulud, piok un ipakaawat kan chikayu mipanggop si mangkangkalasi un kabyeeyan un idchon chi Ispiritun Apudyus kan chitaku, ta maawatanyu otyan. ² Ti ammuuyu mit un ha chaampunu mamatiyan, latuntulliyan kayu ti chilaychayawyu cha hachi'n silan-apudyus un lappun angoscha, ked laewis kayu kan chicha. ³ Ngim si sala'n lamatiyanyu kan Jesu Kristu, sabyali. Ked masapuy'n maawatanyu un ha tagu'n laidchen si Ispiritun Apudyus, achipunla eywagen si Jesus. Ya lappun tagu si mangibyega un si Jesus chi umapuwala lu achipun chi Ispiritun Apudyus ipaspasmok kan siya.

⁴ Ulay langkangkalasi maatod kan chitaku un kabyeeyan, ossaan chi leypuwancha un ha

Ispiritun Apudyus.* ⁵ Ya ulay lu langkangkalasi in-ilon taku un mansimbi kan Apudyus, ossaan bo mansimbiyan taku losan, siya si Apu Jesu Kristu. ⁶ Ya ulay langkangkalasi bo kabyeeyan un mangwa si pion Apudyus, ossaan bo mangatod si koscheyn cha losan un tagu, siya si Apudyus.

⁷ Kacha osa kan chitaku'n mamati laidchen si kabyeeyan un mangipaila si kilaawed chi Ispiritu kan chitaku ta mausey'n bumayuwana. ⁸ Ti cha uchum un mamati, illidchen chi Ispiritun Apudyus chicha si laing un mangibyegbyega si ugud Apudyus. Ked cha uchum, laidchencha bo si laing un mangawat si ugud Apudyus. ⁹ Ked awed bo cha uchum un laidchen si mangkoschey'n pammati, ha Ispiritu langatod. Ked cha uchum, laidchencha si kabyeeyan un mampalin-awa kan cha masakit. ¹⁰ Ked cha uchum, illidchen chi Ispiritun Apudyus chicha si kabyeeyan un mangwa si kaskaschaaw. Ked cha uchum, laidchencha si kabyeeyan un mangipakaammu si pion Apudyus un ipatigammu. Ya awed bo cha uchum un laidchen si kabyeeyan un mangilasin lu si Apudyus chi leypuwan chi kabyeeyan willu ha ayan chi leypuwala.† Ked cha uchum illidchen bo chi Ispiritun Apudyus chicha si kabyeeyan un makaibyalikas si sabyali un ugud un achipuncha maawatan. Ked laidchen bo cha uchum si kabyeeyan un mangipakaawat lu silu piola'n uguchon cha katchi'n ugud. ¹¹ Losan

* **12:4** 12:4 Listaan cha kabyeeyan un illidchon Apudyus kan cha mamati si Romans 12:6-8; Ephesians 4:11 ya 1 Corinthians 12:28 † **12:10** 12:10 Mipanggop si kabyeeyan, awed bo si 1 Thessalonians 5:20-21 and 1 John 4:1

cha katchi un kabyeeyan, lappun sabyali un lampeypuwancha lu achi abus chi Ispiritun Apudyus. Illidchela kacha osa'n lamati lu silu piola'n idchon kan chicha.

Ulay Langkangkalasi Partin Chi Long-eg, Os-saan Mit Laing

(Rom. 12:4-6; Eph. 4:11-16)

¹² Ha long-eg taku'n tagu, achu partila ngim ossaan un long-eg. Siya isun Kristu ya cha mamati kan siya. ¹³ Ti chitaku losan, cha Judio man willu cha Gentil, cha musassu man willu cha chakampun, libunyeg kan chitaku losan un long-eg Kristu chi ossaan un Ispiritun Apudyus. Ked ha Ispiritun Apudyus iingga si kacha osa kan chitaku.

¹⁴ Somsomkon taku long-eg taku un chakampun un ossaan chi partila ngim achu. ¹⁵ Ked lu awatla'n kalan chi iki, "Gapu ta achipulak makakopya si koon chi ima, chakampun un ustuwak un partin chi long-eg." Ngim makwa kamma katchi? Lai, ti ulay achipun makakopya iki si koon ima, masapuyn chi long-eg chi iki.

¹⁶ Ked lu kalan bo chi inga, "Gapu ta achipulak makaitullong, chakampun un ustuwak un partin chi long-eg." Ngim chakampun kamman un masapuyn chi long-eg chi inga? Massasapuyla.

¹⁷ Ta lu awatla'n losan ata long-eg, himma manchongey kan cha mibyega lù? Ked lu losan bò inga, himma mansungsung lù? ¹⁸ Ngim bibiyu ta killingwan Apudyus cha losan un partin chi long-eg, insigun si piola. ¹⁹ Ta lu ossaan chi partin chi long-eg, himma in-ilola'n makwa un

long-eg? ²⁰ Ngim ha katuttuwaala achu cha partila, ngim ossaan un long-eg.

²¹ Ked achipun makwa un ibyegan chi ata un achipunla masapuy tuyung ima, ti masapuyla mit laing! Ya ulay bo uyu, achipun bo makwa un ibyegala'n achipunla masapuy si iki, ti masapuyla mit laing! ²² Ti cha partin chi long-eg un ibilang taku un lakapkapsut lu cha uchum, ked chicha bo patunged taku masasapuy. ²³ Ked cha alla'n partin chi long-eg un ibilang taku'n achipun lapotog ya cha achipun otyan maila, chicha mit gey bo patunged taku leleman ya silupan ta matap-ulang. ²⁴ Ngim cha partin chi long-eg un bibiyu un maila, achipun taku mit tap-ulang ti achipun masapuy. Lantitipugon Apudyus cha losan un partin chi long-eg taplu cha achipun lapotog, chicha patungedla paleyam. ²⁵ Kamatchi killingwan Apudyus ta mantitimpuyug cha losan un partin chi long-eg taplu man-asileyamcha. ²⁶ Ked lu mapaligatan chi osa'n partin chi long-eg, mapaligatan cha bo losan. Ked lu machayaw chi osa'n partin chi long-eg, makatetteyokcha losan kan siya.

²⁷ Ked chitaku'n mamati isun chi long-eg Kristu ked kacha osa kan chitaku partila. ²⁸ Ked lantitimpuyugon Apudyus chitaku'n ossaan un long-eg un langkangkalasi impabiyangla kan chitaku. Cha ummula'n chilutukala, cha alla'n lan-apostolesla. Ked cha mikadwa, cha alla'n propeta, ked cha mikatlu, cha mimistulu. Ya awed cha laidchen si kabyeeyan un mangwa si kaskaschaaw, ya awed cha laidchen si kabyeeyan un mampalin-awa kan cha masakit. Ya

awed cha uchum un laidchen si kabyeeyan un tumuyutuyung, ya awed cha uchum un laidchen si kabyeeyan un mangipangpangu kan cha mamati, ya awed bo cha laidchen si kabyeeyan un man-ugud si mansabsabyali'n ugud. ²⁹ Ked chakampun un apostoles cha losan un mamati, chakampun un losan cha propeta willu mimistulu. Ya chakampun bo un losan cha mamati awed kabyeeyancha un mangwa si kaskaschaaw, ³⁰ willu mampalinawa kan cha masakit ya ulay chi man-ugud si mansabsabyali'n ugud, willu mangipakaawat si hachi'n ugud. ³¹ Ked kacha osa singtola otyan cha losan un lapotog un kabyeeyan un idchon chi Ispiritun Apudyus kan chitaku.

Ngim awed bo osa'n ibyegak un lapotpotoq ya labibbiyu lu cha hachi'n uchum, ha ayat siya pionyu otyan.

13

Ayat Chi Kapotgen Un Idchon Chi Ispiritun Apudyus

(Jhn. 13:35; 1Jn. 3:11-18; 4:7-21)

¹ Ulay lu awatla'n awed kabyeeyak un man-ugud si ulay silu'n ugud chi tagu ya ulay bo ugud cha anheles, ngim lu lappun ayatku si asintataguk, lappun simbin cha pin-ak ugugguchon ti isuk chi gangsa un kangkangkan-goncha willu uchum un kumangkalingking chi gingala. ² Ked ulay lu kabyeeyak un mangibyegbyega si ugud Apudyus willu maawatak cha losan un somsomok Apudyus, ya ulay lu

mangkoschey pammatik un makwak un iyatun chi bilig si luwaluk, ngim lu lappun ayatku, lappun simsimbik. ³ Ked ulay lu idchok losan cha kukkuwak kan cha kapus, ya mangkatoyak un mangipapati'n mitun-ud kan Apudyus, ngim lu lappun ayatku, lappun magalebku.

⁴ Ha tagu'n awed chi tuttuwa'n ayatla si asintatagula, ked laalus ya lasayakaw. Achipun maapos ya achipun mamaspaswey. ⁵ Achipun latangsit willu achipun lakillot. Achipunla ipatut chi bumayuwala abus. Ya chakampun bo un mallasu sumangaala. Ya chakampun un sosomkola lawwing un killingwacha kan siya. ⁶ Ked mansigeb chi somsomokla lu awed itullongla un mangwa si lawwing, ngim maganggalasan si katuttuwaan. ⁷ Ha tagu'n ustу ayatla si asintatagula, maalusala cha losan un makwa kan siya, ya mamati si losan ya lamlamaola bo un ustу koola, ya maattomala losan un malligatala.

⁸ Lappun kiged chi ayat. Ngim cha losan un kabyeeyan un idchon Apudyus si tagu, awed chi mangkigachela. Isun chi kabyeeyan un mangibyega si losan un ipakaammun Apudyus, mangkiged cha hachi. Ked ha kabyeeyan un man-ugud si sabyalin ugud, mangkiged bo cha katchi, ti chakampun un pappasig masapuy. Ya ulay bo kilalaing, mangkiged bo. ⁹ Ti kuyang chi kilalaing taku si sala ya ulay bo kabyeeyan taku un mangipakaammu si ugud Apudyus. ¹⁰ Ngim lu gumatong chi wechewechela kan chitaku un lappun kuyangla, makaan losan cha kabyeeyan. ¹¹ Iyaligku kabyen-ogku, ti si kabyen-ogku, ilaalak cha man-uugudku ya mansosom-

somokku ya ulay bo mangwaak kan cha losan un makwa. Ngim si sala'n chummakeyak, kilaanku losan cha ilaalak un ugalik. ¹² Ha osa bo'n aligla, chakampun un patunged lalaweg chi man-aawat taku si sala, ti isun chi mallagechawalan si man-uuyabun lagechawan un achipun patunged maimatulan. Ngim si umali'n eygew un mansa-gung taku kan Apu Jesus, patunged lalaweg chi mangitullongan taku kan siya. Ked si sala, akit cha ammu taku, ngim si umali'n eygew, achu cha maagammuwan taku, un ha miyisuwala, isun chi kilalaweg chi mantutullong Apudyus kan chitaku.

¹³ Ked abus cha tiyu'n mallalayun iinggaew kan chitaku. Ha umula, siya pammati taku kan Apudyus, ked ha mikadwa, ha lamlama taku mipagapu kan Jesu Kristu. Ked ha mikatlu, ayat un siya kapopotgen kan chicha losan.

14

Mipanggop Si Kabyeeyan Un Idchon Chi Ispiritun Apudyus

¹ Ked ipapatiyu un mangayat si asintataguyu. Ya isosomokyu otyan cha kabyeeyan un idchon chi Ispiritun Apudyus, amod gey cha kabyeeyan un mangibyegbyega si ugud Apudyus.

² Achiyu potgon chi kabyeeyan un man-ugud si sabyali'n ugud un achipunu maawatan, ti lu katchi man-uugudyu, chakampun un tagu makaug-ugguchenyu ti si Apudyus ya achipun chi tagu maawatan, ti ha ipaugud chi Ispiritun*

* ^{14:2} 14:2 Ha uchum un piola'n uguchon si Greek ked para si Ispiritu.

Apudyus kan chikayu, ked ha achipun chi tagu ammu. ³ Ngim ha tagu'n awed chi kabyeeyala un mangibyegbyega si ugud Apudyus, kaug-uggudla cha tagu ked siya kumoscheyan chi pammaticha ya siya bo masegagencha, ya matuyungancha bo lu awed ligatcha. ⁴ Ngim ha tagu'n man-ugud si sabyalin ugud, abus chi long-egla matuyungan. Ngim ha tagu'n mangibyegbyega si ugud Apudyus, siya tumuyung kan cha losan un mamati. ⁵ Piok un awed otyan kabyeeyanyu losan un man-ugud si sabyalin ugud, ngim sinchumadlu lu maidchen kayu si kabyeeyanyu un mangibyegbyega si ugud Apudyus. Ti lapotpotog tuwa kabyeeyan un mangibyegbyega si ugud Apudyus lu man-ugud si sabyalin ugud. Ngim bibiyu bo man-ugud si kamatchi lu awed mangipakaawat si piola'n uguchon ta matuyungan cha losan un mamati.

⁶ Ked susulud, himma simbin chi umaliyak utlat lu man-uguchak si sabyali'n ugud un achipunyu maawatan? Awed kamman ituyung chi umaliyak kan chikayu lu katchi? Lappun, lalaksig chi mantudtuchuwak kan chikayu si cha impakaammun Apudyus kan sakon, willu cha uchum un impakaawatla, willu cha uchum un ammuk un ugudla, ked siya matuyunganyu. ⁷ Isun chi tungali willu kullibit, lu byebyeeyangon un mamaginga, achipun chi tagu maawatan chi ayugla. ⁸ Ya isun bo chi tangguyub un ayyuponcha lu awed gubyat. Ta lu achipuncha leman un mamaginga si ustu'n mangammuwan, achipun cha suychachu maawatan lu masapuy'n mansagalacha'n makagubyat. ⁹ Ked isula

bo kan chikayu, ta lu man-ugud kayu si sabyali'n ugud un achipun cha tagu maawatan, himma in-iloncha un makaawat si pionyu'n ibyega, ti isun chi itodtodchak chi bidbid cha uguchonyu!

¹⁰ Tuttuwa'n achu kalasin chi ugud utla pita, ked losan cha sin-ugud maaawwatan ti sigud un ugudcha. ¹¹ Ngim lu achipunku maawatan chi ugud un us-useyon chi osa'n tagu, lappun simbila kan sakon ya lappun bo simbin chi uguchok kan siya. ¹² Gapu ta amod cha memeyyed kan chikayu un maidchen si kabyeeyan un idchon chi Ispiritun Apudyus, siya otyan singtonyu kabyeeyan un tumuyung si kumoscheyan chi pammatin cha kadwayu'n mamati.

¹³ Ked ha tagu'n awed chi kabyeeyala'n man-ugud si sabyali'n ugud un achipunku maawatan, masapuy un chawatola kan Apudyus ta idchola bo kilabyelin un mangipakaawat si piola'n uguchon. ¹⁴ Isula kan sakon, lu malluwaluwak un useyok chi ugud un achipunyu maawatan, siyad malluwalu Ispiritun Apudyus un awed kan sakon, ngim achipun chi somsomokku maawatan chi pin-ak uguchon. ¹⁵ Ked himman bo kook lù? Malluwaluwak si ugud un ipasomsomok chi Ispiritun Apudyus un maawatan chi somsomokku. Ked ulay lu mangkantaak, siyad kantaok bo ipasomsomok chi Ispiritun Apudyus un maawatan chi somsomokku. ¹⁶ Ked isula bo kan chikayu otyan, ta lu chayawonyu si Apudyus ked iyuseyyu sabyali'n ugud un achipunyu maawatan un illidchon chi Ispiritun Apudyus kan chikayu, himma in-ilon cha uchum un tumimbuyuy si manyamalanyu kan siya lù?

Ti lappun mangagammuwala lu silu ilugudyu.
17 Ti ulay lu bibiyu manyamalanyu kan Apudyus,
 lappun ituyungla kan cha uchum!

18 Manyamalak kan Apudyus ti lachakchakey kabyeeyak un man-ugud si sabyali'n ugud lu ha kabyeeyanyu. **19** Ngim ulay katlat, lu mitipugak makachetchetong kan cha uchum un mamati, un-ulloyok chi lima'n ugud chi ibyegak un maawatan cha tagu ta matudtuchuwancha, lu man-uguchak si kalibu-libu'n ug-uggud un achipuncha maawatan.

20 Susulud, achiyu otyan iyisu mansosom-somokyu kan cha aalak. Ngim lu mipanggop si mangwaanyu si lawwing, hachi otyan chi asiyu man-al-allakan un isun chi lappun ammula, ngim ha mansosomsomokyu, ikamayu otyan si somsomok chi laangsan. **21** Ya lu mipanggop si mauseyan cha sabyali'n ugud un achipunyu maawatan, awed chi liigili si ugud Apudyus si awi un kalala,

“Imbuunku cha tagu'n mansabsabyali ugudcha
 un umoy
 mangibyega kan cha tagu si piok un
 ipaibyega.

Ngim ulay pagingaok cha Gentil un mangibyega
 si piok, achipuncha tumuttuwa kan sakon.”[†]

22 Ked ha mauseyan cha ugud un sabyali para
 kan cha achipun mamati si mammammokan-cha
 otyan kan siya, chakampun un para kan

[†] **14:21** 14:21 Isaiah 28:11-12 si timpun Isaiah, bilegaan Apudyus cha galak Israel un asila ibuun cha iSyria ta chusaola chicha, ti achipuncha lamati si ibyegbyegan cha propeta.

cha mamati. Ngim ha kabyeeyan un mangibyegbyega si ugud Apudyus, hachi para kan cha mamati ta matuyungan chi pammaticha, chakampun un para kan cha achipun mamati. ²³ Ked somsomkonyu allaya, ta lu machagup kayu manchetchetong un man-acheys, ked losan kayu man-ugud si mansabsabyali'n ugud un achipunu maawatan, ked liyaspuyn ummali cha achipun mamati, puggey, chakampun kamman un kalancha'n mangkatingang kayu losan? ²⁴ Ngim lu ochesancha chikayu un sinossaonyu ug-ugguchon chi ugud Apudyus, gaputa chongyola, hachi mangilasilala un malagbyasuy siya. ²⁵ Ked gapu bo ta miloswa cha losan un litatayu si somsomokla, hachi bo mambyabyawiyala ked siyat chayawola si Apudyus un kalala, "Tuttuwa'n alla si Apudyus kan chikayu!"

Masapuy'n Maleman Chi Palagchayawyu

²⁶ Susulud, lu manchetchetong kayu un manchayaw kan Apudyus, katla otyan cha koonyu. Awed chi mangkanta, awed chi mantudtuchu si ugud Apudyus, awed bo mangibyega kan cha impatigammun Apudyus kan siya, ya awed bo man-ugud si sabyali'n ugud ya allat bo mangipakaawat si hachi'n ilugudla. Masapuy'n koonyu losan cha alla taplu matuyungan cha losan un mamati. ²⁷ Lu awed man-ugud si sabyali'n ugud un achipun maawatan, tiyu willu chuwa otyan cha man-ugud. Ya achicha manchichisalon ngim mansubsublich. Ked masapuy bo un awed osa si mangipakaawat

si ilugudcha. ²⁸ Ngim lu lappun sin-ammu un mangipakaawat, gumilokcha otyan si chayom chi simbyaan ya makaugud cha kan Apudyus si somsomokcha abus.

²⁹ Lu awed mangibyega si impatigammun Apudyus kan chicha, bibiyu lu tiyu willu chuwa cha man-ugud. Ked cha uchum ammancha somsomkon lu cha ibyegbyegacha ked lampeypu kan Apudyus. ³⁰ Ked ulay lu awed chi man-ugu-ugud ya awed ipatigammun Apudyus si osa'n ummaammuy, masapuy'n gumilok chi man-ugu-ugud ta misukat chi osa. ³¹ Makwa'n mansukasukat kayu un mangibyegbyega si ugud Apudyus taplu man-achayanyu ya masegagenyu si pammatiyu. ³² Ked ha tagu'n laidchen si kabyeeyan un mangibyegbyega si ugud Apudyus ked makwa'n gumilok. ³³ Ti si Apudyus, chakampun un piola'n man-asibyakaw taku ngim piola'n man-uulud chi somsomok taku.

Isun chi makmakwa si losan un kaili-ili, lu machagup manchetchetong cha mamati, ³⁴ gumigillok cha byebyai. Ked isula otyan kan chikayu un achipun mipalubus cha byebyai un man-ugud, ti masapuy'n ipabyabyacha long-egcha kan cha leyaki, ti hachi liigili si lintog. ³⁵ Ked lu awed pioncha'n ammuwon, asicha imuson si asawacha ud uwacha, ti kabibiin lu manugud chi byebyai si lachagupan cha mamati.

³⁶ Ha chikayu kamma lampeypuan chi ugud Apudyus? Willu chikayu kamma abus un langawat si ugudla? ³⁷ Ked lu awed kan chikayu mangibyega'n siya ked osa'n propetan Apudyus, willu awed kalu kabyeeyala un illidchon chi

Ispiritun Apudyus, masapuy'n maawatala un losan cha alla'n inggilik kan chikayu, ked bilin Apu Jesus. ³⁸ Ked lu achipunla bigbigon cha alla, achipunyu bo bigbigon siya.

³⁹ Ked susulud, ipapatiyu otyan un mangibyegbyega si ugud Apudyus, ked achiyu bo ipalit cha man-ugud si sabyali'n ugud. ⁴⁰ Ked masapuy un koonyu bibiyu'n kopyala ya man-uulud.

15

Ha Ummuliyan Kristu Lataguwan

(Mat. 12:40; 28:16-17; Luk. 24:34; Act. 9:3-6)

¹ Susulud, piok un ipasomsomok kan chikayu Bibiyu'n Chameg un imbyegbyegak kan chikayu, ked siya ilawatyu ya siya bo mambyeseyan chi pammatiyu si sala. ² Ked siya bo chameg un mataguwanyu lu ipupuutyu un mamati, lalaksig lu patiyonyu un lappun katuttuwaala.

³ Intudtuchuk kan chikayu hachi'n patunged lapotog un ilachek kan Apudyus. Latoy si Kristu ta mapakawan cha byasuy taku, ti hachi liigili si ugud Apudyus.* ⁴ Lilobon siya, ked si mikatlu'n eygew, ummuli latagu, ti hachi bo liigili si ugud Apudyus.† ⁵ Ot lampaila kan Peter ya cha lasawayan si chuwa un apostolesla. ⁶ Oli pun, lamingsan lampaila kan cha limanggasut un bubuyunla'n lachagup. Latoy cha uchum kan chicha si sala, ngim chaampun matoy cha kaachuwan kan chicha. ⁷ Oli pun lampaila bo kan James asiyot bo lampaila kasin kan cha

* **15:3** 15:3 Isaiah 53:5-12 Itullongyu bo 1 Corinthians 11:23 ya Galatians 1:12 † **15:4** 15:4 Psalm 16:8-10

losan un apostoles. ⁸ Ked ha alungusla, lampaila bo kan sakon un lappun pulus lamlamak un mamati.

⁹ Ti sakon chi kabyabyaan kan cha losan un apostoles ya chakampun otyan un kalobbongak un man-apostoles ti pilampaligatak cha hachi'n pin-a manchetchetong un mamati kan Apudyus. ¹⁰ Ngim gapu si kachegun Apudyus kan sakon, bummayu kilatataguk, ked si sala cha losan un kook ya alla'n kilasasaedku, mipagapu si tuyungla kan sakon. Ked chakampun bo un kenga kachegula ti patungedku ipati un mangwa si losan un pion Apudyus. Ked sin-umamod lin chi mangkakawachik lu ha mangkakawachin cha uchum un apostoles. Ngim chakampun un uwak un kalobbongan chi mangipapattiyak, ngim mipagapu si kachegun Apudyus. ¹¹ Ked ulay sakon un mantudtuchu kan chikayu willu cha uchum un apostoles, man-iisu bo cha ibyegbyegami un siya pilatiyu.

*Sigulachu'n Umuli Taku Kasin Matagu
(Act. 5:12-19)*

¹² Kan chikami, losanmi ibyegbyega un ummuli si Kristu latagu. Ked puggey cha uchum kan chikayu ibyega'n achipun kalu umuli matagu cha latoy? ¹³ Ta lu tuttuwa halat, kapilitan un achipun si Kristu ummuli latagu! ¹⁴ Ked lu achipun ummuli latagu si Kristu, lappun bò amin simbin cha alla'n ibyegbyegami ya lappun bo simbin chi pammatiyu. ¹⁵ Ked chakampun bo un abus cha hachi, ti lu tuttuwa'n achipun si

Kristu ummuli latagu, mantuntulli kami mipanggop kan Apudyus. Ti ibyegbyegami un tilagun Apudyus kasin si Kristu. Ngim lu achipun umuli matagu latoy, achipun bò Apudyus tilagu kasin si Kristu. ¹⁶ Ta lu achipun umuli matagu latoy, achipun bò ummuli latagu si Kristu. ¹⁷ Ked lu achipun ummuli latagu si Kristu, lappun pulus simbin chi pammatiyu ked sissiyan chaampun mapakawan cha byasuyyu. ¹⁸ Ked isun cha lagamput latoy un lamati kan Kristu, kenga ga lamatiyancha lu tuttuwa hachi. ¹⁹ Ta lu abus chi sala'n katattagu taku mangisimbiyan si pammati taku kan Kristu, ked lappun uchum si lamlama taku'n umuli matagu, chitaku bò amin un mamati patunged kachegchegu kan cha losan un tagu.

²⁰ Ngim ha katuttuwaan, tuttuwa'n ummuli latagu si Kristu, ked siya kaulaan un ummuli latagu ked hachi maluttuwaan un kasin Apudyus taguwon cha losan un latoy. ²¹ Somsomkonyu, lu matoy cha losan un tagu gapu si killingwan chi ossaan un tagu si chamchamu, ked makwa bo'n umuli matagu cha losan un tagu gapu si killingwan chi ossaan un tagu. ²² Ti losan un tagu, matoy cha gapu si lipatiyan taku kan Adam. Siya bo'n umuli matagu losan gapu si lipatiyan taku kan Kristu.[‡] ²³ Ngim man-uulud cha makwa si tagu ti si Kristu ummun-ula'n ummuli latagu kan cha losan un langkakatoy. Ked si umali'n eygew un mangulilala, siya umuliyan cha losan un langkakatoy un lamati

[‡] **15:22** 15:22 Mipanggop kan Adam kan Kristu si Romans 5:12-21

kan siya mataguwan. ²⁴ Ked lu gumatong chi alungusla, hachi mangyogen Kristu kan cha losan un turay ya losan un kalobbongan ya pallakabyelin. Ked lu magamput, ipuyangla bo cha losan kan Amala'n Apudyus si Mampangatala. ²⁵ Ti masapuy'n manturay si Kristu inggala abyakola cha losan un kabusuya. ²⁶ Ked ha alungus un kabusuy taku un maabyak ked otoy. ²⁷ Ti awed chi liigili si ugud Apudyus si awi un kalala, "Manturayon Apudyus si Kristu kan cha losan."§ Ked lalaweg bo un achipun bo mipati si Apudyus si hachi'n mangituranay Kristu kan cha losan, ti Apudyus chi mangipaturay kan siya. ²⁸ Ked lu iturayan Kristu cha losan, hachi ust'u'n mangipuyangan Kristu un Alak Apudyus si kilaturayla ya ulay bo long-ebla kan Apudyus un amala, taplu si Apudyus chi mangituranay kan cha losan.

²⁹ Ked ha osa bo, lu chakampun un tuttuwa'n pauliyon Apudyus taguwon cha latoy, puggey cha uchum mampabunyeg para kan cha biyuncha'n lalattoy? Pachaggey koon lù cha katchi lu kalancha'n achipun umuli matagu cha latoy? ³⁰ Ti chikami, lu tuttuwa'n achipun umuli matagu tagu, himma simbin chi mangkatoyanmi un mangibyegbyega, ulay pasigmi sasaggalaon chi otoy? ³¹ Ti susulud, tuttuwa'n ileygew un sasaggalaok chi matoyak. Ngim ulay katchi, alu-alusak ti chikayu'n susulud chi ipaspasweyk gapu si pammatiyu kan Jesu Kristu un Apu taku. ³² Ngim lu achipun umuli matagu latoy,

§ 15:27 15:27 Psalm 8:6 Itullongyu bo Hebrew 2:8-9

himma maayak si alla'n matattaguwak si sala un isuk chi mapospospos kan cha allaya'n tagu utla Ephesus un isun cha layun un umtoy. Ta lu chakampun un tuttuwa'n umuli matagu latoy, lappun simbin cha malligligatak, ked un-ulloy chi suyutok cha kalancha un, "Manga-manganta ya umilu-ilumta ti matoyta bo lu bigat ked hachi'n."*

³³ Ngim achi kayu otyan paallilaw. "Lu mak-abibiyun taku si lawwing un tagu, lumawwing taku bo." ³⁴ Ked manchachaulyonyu som-somokyu ta iyageyyu un mangwa si byasuy. Ti awed cha uchum kan chikayu un isun chi lappun ammucha kan Apudyus. Ked hachi mibibiilanyu.

Mipanggop Si Umulyan Chi Long-eg Mataguwan

(2Co. 4:16–5:10; 1Th. 4:13–17)

³⁵ Awed chi mangimus un, "Himma in-ilon chi latoy un umuli matagu? Ked himman bo kopyan chi long-egcha lu umuli matagu?" ³⁶ Puggey un katchi imus? Lu mibulubun chi bukey, achipun sumimit malaksig lu umula meypos. ³⁷ Ked hachi'n mibulubun un isun chi pagoy willu uchum, sumabyali kopyacha lu tumubucha ti chakampun un sissiyan bukey. ³⁸ Ngim lu limuya, idchen Apudyus chi bukey si long-egla si piola'n kopya, ked kacha bukey laidchencha si uwacha'n kopya un long-eg. ³⁹ Ya isula bo si long-eg cha losan un alla angoscha, ti chakampun un pasigcha man-iis. Ti sabyali long-eg cha tagu, long-eg cha ayam kan sissiwit ya ugachiw. ⁴⁰ Ya

* **15:32** 15:32 Isaiah 22:13

isula bo kan cha killingwan Apudyus un awed ud langit ya cha awed utla pita, chakampun bo un man-iisucha, ti sabyali kilabiyun cha awed ud langit lu ha kilabiyun cha awed si alla'n pita. ⁴¹ Ti alla kilabiyun chi ilit, sabyali bo kilabiyun chi buyan, ya sabyali bo kilabiyun cha bituwon. Langkalakalasi bo kilabiyucha ti lansabsabyalicha.

⁴² Isula si umuliyan cha latoy mataguwan. Ti ha long-eg taku utla pita, lalaka un matoy ya meypos. Ngim lu umuli matagu long-eg, patunged sabyali ti achipun kasin matoy si ingggala. ⁴³ Ked ha alla'n long-eg taku si sala ked lawwilawwing ya lakapsut. Ngim lu umuli matagu, lappun ustu-ustu si mangiyisuwan si kilabiyula ya kilakoscheyla. ⁴⁴ Ha alla'n long-eg taku si sala, para utla pita abus. Ngim lu umuli matagu, para si makataguwan ud langit. Ked gapu si alla'n long-eg un para utla pita, kapilitan un awed bo sabyali'n long-eg un para ud langit. ⁴⁵ Ti liigili si ugud Apudyus un, "Ha ummula'n tagu un si Adam, kingwan Apudyus siya un luglugin chi matattaguwan si alla'n pita un awed chi alungusla." †Ngim si Jesu Kristu un laawagen si mikadwa'n Adam, siya luglugin chi mallalayun un mataguwan un lappun alungusla. ⁴⁶ Maawatanyu otyan un chakampun un umun-ula mallalayun un long-eg ti masapuy'n umula long-eg un para si alla'n pita asiyot chi mallalayun. ⁴⁷ Ha ummula'n tagu un Adam, lampeypu si pita. Ngim ha mikadwa'n Adam,

† 15:45 15:45 Genesis 2:7

langit chi lampeypuwala. ⁴⁸ Ked cha losan un galak chi ummula'n Adam, man-iisu long-egcha ti lampeypucha si pita losan. Ngim cha losan un tagu un lichoga kan Kristu, isun bo chi long-eg Kristu un lampeypu'd langit chi long-egcha si umali'n eygew. ⁴⁹ Ked somsomkonyu lu ilawat taku long-eg Adam ti galakla chitaku, sigulachu bo un awaton taku long-eg Jesus si umali'n eygew, ti awed taku kan siya.

⁵⁰ Susulud, ha piok un ibyega kan chikayu, kamatla. Ha long-eg taku un awed chi bogasla ya chayala, achipun pulus makwa un mipati si Mampangatan Apudyus ti achipun makwa un mikaslang chi meypos kan cha matatagu si ingggala.

⁵¹⁻⁵² Ked chongyonyu alla'n katuttuwaan un achipun lipatigammu si tagu inggala si sala. Ti chitaku'n mamati, awed cha uchum kan chitaku un chaampun matoy. Ked lu mipaginga tangguyub Apudyus si alungus cha losan, hachi mapasantan cha long-eg taku, ked siya timpu'n umuli matagu cha lamati un langkakatoy ked achipuncha kasin matoy si ingggala. Ked chitaku bo'n matattagu mapasantan cha long-eg taku. Ked losan taku'n mamati, mapasantan cha long-eg taku si baru'n long-eg. ⁵³ Ti ha long-eg taku'n pilita mamattoy, ked masapuy'n mapasantan si long-eg un achipun matoy, ti makwa si long-eg un matatagu ingggala.

⁵⁴ Ked lu katchi makwa un mapasantan cha long-eg taku un matoy si mallalayun un achipun matoy, hachi mangipaila un tuttuwa hachi'n liigili un ugud Apudyus un kalala,

“Gilamput Apudyus chi matoyan ta lappun kasin matoy.”‡

55 Ya kalala bo,

“Lappun kasin chi otoy mangyogen si tagu. Ya lappun bo kasin cha tagu umogyatan si matoyancha.” Hachi kalan Apudyus.§

56 Ha lampeypuan chi ogyat cha tagu, ha otoy un mipagapu si byasuy. Ked ha mangilaweg si byasuy, hachi Lintog Apudyus un inggilin Moses.* **57** Ngim manyaman taku kan Apudyus gapu si killingwan Apu taku'n Jesu Kristu, ti idchon Apudyus kan chitaku mangyogen taku kan otoy.†

58 Ked susulud un ay-ayatok, ipapatiyu pammatiyu ya popotpotanyu katuttuwaan. Igettokyu un mangwa si cha pion Apudyus un ipakwa kan chikayu ti ammuyu un chakampun un kenga mansimbiyanyu kan Apudyus.

16

Mipanggop Si Mituyung Kan Cha Susulud Un Mamati

(Rom. 15:25-26; 2Co. 9)

1 Alla bo ibyegak kan chikayu mipanggop si chilagupyu un ituyungyu kan cha tagun Apudyus ud Judea. Siyad koonyu imbyegak kan cha mamati si kaili-ili un sakupon chi probinsiya ud Galatia. **2** Ked ha koonyu, bibiyu

‡ **15:54** 15:54 Isaiah 25:8 § **15:55** 15:55 Hosea 13:14 * **15:56**
15:56 Itullongyu si Romans 5:12 ya 7:7-13 † **15:57** 15:57
Itullongyu si Romans 8:1-4

lu chiluminggu un kacha osa kan chikayu umiwalin otyan si sin-akkit un kilawachiyala. Ked umungonyu ta achi kayu manchaguchagup lu umaliyak. ³ Ked lu gumatongak, mangwaak bo si suyat un awiton cha hachi'n chilutukanyu un mangiyoy ud Jerusalem si ilumungyu, ta awed mangagammuwancha si panggop chi ituyungyu. ⁴ Ked lu awatla'n sakon chi mangiyoy, ulay kadwaalak kan cha chilutukanyu.

*Ha Planun Paul
(Act. 19:8-10, 21)*

⁵ Ha somsomokku, inyak umula ud Macedonia asiyak ot umali utlat. ⁶ Ked lu gumatongak utlat, mabyeyegak lin un inggew kan chikayu, inggala magamput chi agilid. Ked lu magamput, chikayu mampalubbyat kan sakon si uchum un ayak. ⁷ Ta lu ipalubus Apudyus, piok un mabyeyegak otyan kan chikayu ti lawwingok lu sin-akitan chi makabibiyulak kan chikayu. ⁸ Ngim inggewak yan utla Ephesus inggala magamput chi eygew chi Pentecost. ⁹ Ti ulay achu mallawing kan sakon utla, achu wayak un mantudtuchu ti achu cha meyyed un manchongey.

¹⁰ Lu umali si Timothy utlat, ammanyu bo mangiliyon, ti siya bo osa'n mangkawakawachi para kan Apu Jesus un isuk. ¹¹ Ked ilanyu ta achiyu ak-akiton siya, ked ammanyu tuyungan taplu bibiyu mangulilala kan sakon utla, ti uuwayok siya ya cha susulud taku.

¹² Lu mipanggop kan Apollos un sulud taku, ilàayokku siya ta mibiyun otyan kan cha uchum

un susulud taku un umali utlat, ngim achipun makwa si sala. Ngim umali lu awed wayala.

Ha Alungus Chi Tudituchun Paul

¹³ Susulud, man-an-alléd kayu ya ipapatiyu pammatiyu. Achi kayu otyan mabiin si pammatiyu ngim ipailayu kilatuledyu. ¹⁴ Si losan un koonyu, ipailayu ayatyu si asintataguyu.

¹⁵ Susulud, ammuyu mipanggop kan cha Stephanas un simbyeyan, chicha ummula'n lamati'd Achaia. Ked ammuyu'n ipapaticha'n tumuyung kan cha losan un tagun Apudyus. ¹⁶ Ked chawatok kan chikayu'n susulud, ta potgonyu otyan cha tagu'n kamatchi, ya ulay bo cha losan un makakawachi kan chicha un mansimbi kan Apudyus.

¹⁷ Amod chi galasku si ummaliyan cha Stephanas, Fortunatus ya Achaicus, ti lakaan chi amod un ayuk kan chikayu si langitullongak kan chicha. ¹⁸ Ked silegegcha bo somsomokku un isun chi lalegagencha kan chikayu. Ked masapuy'n ipotpotogyu cha kamatchi'n tagu.

¹⁹ Cha alla'n mamati un pin-a manchetchetong si kaili-ili un sakupon chi probinsiya ud Asia, pakumustaon chikayu utlat. Ya ulay bo cha Aquila kan Priscila un man-asawa ya losan cha mamati un pin-a manchetchetong ud byeoyocha, losancha bo pakumustaon chikayu'n susuludmi kan Kristu. ²⁰ Ya ulay bo cha losan un mamati utla Ephesus, pakumustaoncha bo chikayu. Ked chikayu, lu mampakillumusta kayu, ipailayu otyan chi ayatyu.

²¹ Sakon si Paul, mismu'n imak chi langisuyat si alla'n alungus chi suyatku, "Sapay otyan ta bibiyu kayu utlat."

²² Lu silu achipun mangayat kan Apu taku'n Jesu Kristu, kapilitan un machusacha kan Apudyus. Sapay otyan ta chakampun un mabyeyeg ked mangulin si Apu taku'n Jesu Kristu!

²³ Kacheguwan otyan Apu Jesus chitaku losan!

²⁴ Ay-ayatok chikayu losan mipagapu kan Jesu Kristu.

**Ha Ugud Apudyus
Kalinga, Lubuagan: Ha Ugud Apudyus (New
Testament)**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kalinga, Lubuagan)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

a19fa55b-374d-526a-9fee-6924d9f6cec8